

66. évf., 2012. X. 18., ára 50 dinár

31

Jó Pajtás

Oktober 18.
A magyar festészet napja

David Júlia

A versennyel a szervezők – a Magyar nyelv napjához is kötve – meg kívánják emlékezni a huszonegy éve elhunyt neves gyermekköltőről, a Jó Pajtás irodalmi szerkesztőjéről, s egyben szeretnék folytatni a gyermeklapunk által eddig negyvenegyszer megszervezett hagyományos nyelv-művelő versenyt.

A Szűcs Imre versmondó verseny kiindulópontját a Forum Könyvkiadó kiadásában nemrég megjelent BÍBORBOGÁR című Bogdán József-verseskötet képezi, ezzel is visszatérve ahhoz a régen elfelejtett gyakorlathoz, hogy minden nyelv-művelő versenyünk egy-egy frissen kiadott könyvhöz kötődik, azaz ajánlott ebből a könyvből verset választani, de nem jelent hátrányt a

Kezdeményező bizottság

Pál Károly, a bácsfeketehegyi Feketics ME elnöke, mint ötletgazda
Ökrész Rozália, a Magyar Szó Kft. igazgatója
Mgr. Bordás Győző, a Magyar Szó Kft. igazgatói tanácsadója
Dr. Németh Ferenc, a Forum Könyvkiadó igazgatója
Dobai János, Torontáltorda helyi közösség polgármestere
Lázár Jenő, Bégaszentgyörgy község alpolgármestere
Molnár Jaszmina, a törzsudvarnoki Szűcs Imre Udvarnoki Magyar Oktatást és Művelődést Fejlesztő Társulás elnöke
Hajvert Ákos, a Vajdasági Magyar Versmondók Egyesületének elnöke és Lennert Géza, a Jó Pajtás és Mézeskalács felelős szerkesztője.

A Jó Pajtás szerkesztősége másodízben is meghirdeti a Szűcs Imre versmondó versenyt

versenyben, ha Bogdán József más gyermekversével lép föl a versenyző.

A versenyben részt vehet minden vajdasági elemista, akik korosztályuk függvényében négy kategóriában versenyeznek:

1. korcsoport: 1. és 2. osztályosok
2. csoport: 3. és 4. osztályosok
3. csoport: 5. és 6. osztályosok
4. csoport: 7. és 8. osztályosok.

A verseny osztálybajnokságokkal kezdődik, ahonnan a magyartanárból (illetve tanítóból) és két tanulóból álló zsűri által kiválasztott 2-3 tanuló jut tovább. Az iskolabajnokságon az osztálybajnokok vesznek részt (a bírálóbizottságot tanítók és magyartanárok képezik), innen a korcsoportonkénti 1-1 győztes (iskolánként 4 tanuló) megy a körzeti bajnokságra (kis létszámú iskolák esetében az osztály-, illetve iskolabajnokság összevonható, egyszerűsíthető a rendszer). Az iskolabajnokságokról a Törzsudvarnokon megtartandó döntőre továbbjutó (korcsoportonkénti) 1-1 tanuló nevét kérjük a legrövidebb időn belül a szerkesztőségre eljuttatni (e-mail).

Levelézési cím

Jó Pajtás szerkesztősége,
21000 NOVI SAD, Vojvode Mišića 1/I.
Telefon (nincs fax!): 021/ 475-4008
jopajtas.szerk@magyarszo.com
A versenyre való BEJELENTKEZÉS CSAK ITT!

A szerémségi körzetből (itt nincs magyar nyelvű általános iskolai oktatás, csak pótktatás itt-ott, elvéve) néhány tanulót közvetlenül hívunk meg a döntőre, oktatójuk ajánlása alapján.

A verseny döntőjét, valamint a BÍBORBOGÁR című Bogdán József-verseskötet bemutatóját Törzsudvarnokon tartjuk meg 2012. november 10-én. A győztesek és felkészítő tanáraik értékes könyvjutalomban részesülnek, de a döntő minden résztvevője ajándékkönyvet és emléklapot (oklevelet) kap.

A versenynaptár a következő:

1. Benevezés/jelentkezés: folyamatosan
2. Osztálybajnokságok: 2012. október 27-éig
3. Iskolabajnokságok: 2012. november 3-áig
4. Döntő – záróünnepség: 2012. november 10.

A második és harmadik pontot ajánlasként kell értelmezni.

További információk menet közben!

Könyvrendelési lehetőség

Bogdán József: BÍBORBOGÁR című verseskönyve
378.- dináros áron (+postaköltség) megrendelhető a kiadónál:
Forum Könyvkiadó Intézet,
21000 Novi Sad, Vojvode Mišića 1/III.
Tel.: 060/57-22-345
csaba@forumliber.rs
CSAK könyvrendelés!

A gyermekkor élményvilágának hangulatában

Bogdán József: BÍBORBOGÁR. Forum Könyvkiadó Intézet, Újvidék, 2012. (Második, változatlan kiadás)

Bogdán József jelen kötete gyermekverseskötet, harmincévnyi gyermekversestémének legjavát hozza. Több mint hetven költemény sorjázik itt, négy ciklusba foglalva, a szerző válogatásában, Csernik Attila tetszetős illusztrációival.

A kötet előszavában árulja el Bogdán József, hogy miért is ír szívesen a gyermekeknek, mi ösztönzi erre: „A gyermeki világ tiszta, egyszerű és megbocsátó. A gyermekek nem tartanak örök haragot, mint a felnőttek. Ez a gyermeki lelkiület ragadott magával, valahányszor tollat ragadtam, és a gyermekek életéről, örömeiről vagy éppen a szemükben megcsillanó könnycseppekről írtam.”

Tehát szerinte az őszinte, naiv, romlatlan gyermeklélek érdemli meg a csengő-bongó, dallamos rímeket, a verssorokból áradó jó-ságot és szeretetet, a gondviselő jó tanácsot. Bogdán József gyermekköltészete többrétegű: verssoraiban benne foglalják egyrészt a papi hivatásból adódó gyermekek iránti szeretet, felsejlik a sorok között saját gyermekkorának élményvilága is, meg a hivatásából adódó vallási ihletése.

Vallási témájúak többek között Szent Margit, Nepomuki Szent János, Szent Erzsébet meg Teréz Anya életéről szóló versei. Jézus-élményét érdekesen fogalmazza meg a Felismertelek című versében:

*Jézusom, egyszer felismertelek.
Ott ültél mellettem a padban,
s olyan voltál, mint egy kisgyermek.*

Bogdán József

Saját gyermekkorának élményvilágából fel-feltör verseiben a korán anya nélkül maradt s a családi élet melegét hiányoló gyermek fájdó életérzése, melankóliája. Tiszaszentmiklós című költeményében olvassuk:

*Itt született anyám Tiszaszentmiklóson.
Engem pappá rendelt Isten és a sorsom.
Messzire kerültem, megmaradt az emlék.
Istenem, még most is, most is hazamennék.*

*Hazamennék újra Tiszaszentmiklóásra,
Mert még mindig vágyom az anyai csókra.
Mert még gyermek vagyok, bár elmúltam ötven,
Néha látom arcod sűrű, fényes ködben.*

Van Bogdán József költészetének még egy ismérve: úgyesen vegyíti a szakrális beszédmódot a költői sorokkal, s ez a poétikai beavatkozás felemelőbbé, talán áhítatosabbá teszi mondanivalóját. Így Isten ékszerai című versének elején olvassuk az imaszzerű bevezetést:

*Mi Atyánk, aki a mennyekben vagy,
őrizd meg minden kis bogarat,
vigyázd a szirmokon billegőt,
az erőtlenekek adj erőt.*

Hasonló eljárással versel az Angyali üdvözlésben is:

*Üdvöz légy!, Mária,
malaszttal teljes,
a zengőlégy szárnya
fényes és selymes.
Mennyből az angyal,
a bíborbogár,
Mindem kis teremtmény
Téged csodál.*

A BÍBORBOGÁR című kötet versei között, egy ciklus a szerző Kosztolányi-élménye nyomán keletkezett, egy másik pedig, a bogarakról, lepkékről és darazsakról szól. Ez utóbbi talán a legmarkánsabb, mert egy jól választott témakör kerekedett ki belőle, amire szemlátomást ihletet hangolódott rá a szerző. Megkapó rovar-témájú sorainak belső zeneisége, érzelmi töltete és játékosága, akárcsak gondolatisága is. Erről bárki meggyőződhet, ha beleolvassuk a kötetbe.

NÉMETH Ferenc

Ürgevárosi olimpiai játékok 2012

Gyermekheti rendezvény az óbecsei Petőfi Sándor iskolában

Óbecsén az idei gyermekheten is egész heti rendezvénnyel szórakoztatták a tanárok a diákokat.

– Ürgevárosnak jutott az a megtisztelő szerep, hogy vendégül lássa azt a pár tucatnyi olimpikont, akik már lökdősésben, köpdősésben, vízzel való fröcskölésben, makkcsatában, hó- és jégdobálásban, felnőttek idegrendszerének edzésében kimagaslóan teljesítettek... – hallhattuk a főszervezőket.

Az ünnepi műsort Erci Al Capone (Kákonyi Erika) és Sunito Banamata (Sunčica Banjanin) vezette. Az Olimpik Bend (Óbecse község Fúvószeneke) közreműködése nélkül nem tűndökölhetett volna fényes pompában az olimpiai játékok megnyitója. Megnyitóbeszédet Ürgeváros sportminisztere, Honores Herikós (Csernyák Hunor nyolcadikos tanuló) mondott, aki Spanyolországból röppent ide. Mellesleg feleséget keres.

Amíg ünnepélyes keretek között fölhúzták a zászlókat, Akim Tojzunki (Tojzán Ákos) laj-

hárleső, valamint tolmács a közönség segítségével elénekelték a város himnuszát.

A csapatok felvonulását multság követte. Kacsatánc, raspa, és a vonatkozás sem maradt el. A műsor végén Szilágyi Albert kajakozó, és egyben Ürgeváros díszpolgára megérkezett az olimpiai lánggal.

Ezzel kezdetét vette az ürgevárosi olimpiai játékok 2012.

– Lesz itt sírás, nevetés, de főleg kihívás. A sportversenyek keddtől péntekig tartanak – ígérték a szervezők.

A megnyitóra az iskola tanulóin kívűl a kis óvodások is kivonultak... A kabala, a csirke (Kiskomáromi Zsombor) is ott volt mindegyikükkel...

Minden nap sportesemények zajlottak, a sírás viszont elmaradt, de nevetésből volt

bőven. Nagyon jól érezte magát tanár, diák, közönség. Óbecse az úszóbajnokairól híres (hárman is ott voltak Londonban, az olimpián), hát itt sem maradt ki ez a sportág, még szinkronúszás is volt! Medence híján egy vas-tag szivacsos „úsztak” a versenyzők. S a zsűri pontozott. Versenyeztek itt zenére rollerrel táncoló fiúk, lányok, céllövők, kerékpározók...

Nem kétséges, hogy a gyermekheten a diákok jól érezték magukat. Köszönhetjük ezt a főszervezőnek, Kákonyi Erika földrajztanárnőnek és a tanári karnak, akik mindent megtettek, hogy felejthetetlené tegyék a gyerekek számára ezt a hetet.

Hogy végül kié lett az arany-, ezüst-, bronzérm? Lényegtelen. Fő, hogy egész héten mindenki jól szórakozott, sokat nevetett...

Koncz Erzsébet

A főszervező a boszorkány szerepében

Diákok, ovisok

Az olimpiai iskola

Tánc rollerrel

Vonatozás

Harry Potter versenyzés közben

Pizsamafelső gyermekehét

Egy újabb gyermekehéten vagyunk túl, amikor az iskolai hétköznapiakat megtörik a különlegesebb programok, s amikor néhány lazább nap jön, rövidített órákkal, kevesebb kötelezettséggel és több jóvámenéssel. A tanulók többsége nem bánna, ha a gyermekehét egész évben tartana, ami persze érthető is, hiszen ilyenkor a legtöbb esetben mentesülnek a felelésektől és ellenőrzőktől, egyesek kirándulni mennek, mások pedig a suliban nagyrészt szórakozással, játékkal töltik az időt.

A szabadkai Jovan Jovanović Zmaj iskola diákparlamentje sem tétlenkedett, amikor a gyermekehét programjait kellett összeállítani. Az összesen huszonnégy tagot számláló diákparlament ülésén született is bőven ötlet, amiből jó néhány meg is valósult azon a héten, bár ahogy beszélgetőpartnereink, a nyolcadikos **Mányi Heléna, Rózsa Tímea, Salgó Sarolta** és **Szécsi Andrea** elmondták, egy kicsit csalódottak, mert izgalmasabbra is sikeredhetett volna ez az öt nap.

Az előkészületekről és az ötletekről Andrea mesélt bővebben.

– Összeült a diákparlament, és mindenki elmondta az ötleteit, aztán megbeszéltek az iskola igazgatónőjével és a tanárokkal, hogy ebből mi valósítható meg. Szerettük volna, hogy a nagyszünetben legyen zene, szombaton rendezzünk egy bulit, legyen kisállat-kiállítás, pizsamanap, sportmérkőzés a tanárokkal, mindennap más színű öltözékben jöjjünk. Legyen mozizás, tehetségkutató verseny, és néhány órát a diákok tartsanak. Emellett az

alsósok számára is ki kellett találnunk programokat. Az ötletek nagy része megvalósult, bár a moziba nem jutottunk el, mert aznap nagyon esett az eső, a bulit elhalasztottuk egy másik dátumra, és a tanár-diák meccs helyett, amit egyébként nagyon vártunk, úgy döntöttek, hogy a Sétaerdőben legyen egy futóverseny.

Heléna, aki úgyszintén a diákparlament tagja, elmondta, hogy még mielőtt a felnőttek elé tárták volna a rengeteg ötletet, kénytelenek voltak azt szelektálni, s bizony volt néhány eleve lehetetlen ötletük is.

– Például eredetileg iskolai mozivetítést akartunk, de nem tudtuk volna megoldani, hely hiányában a karaokézásról is lemondunk, és féltünk, hogy nem lenne közönség. Nehezen győztük meg a tanárokat a pizsamanapról is, amikor is mindenkinek pizsamában kellett volna jönnie, de a végén a pizsamafelsőbe beleegyeztek. A buli is azért maradt el, mert egy félévben csak egyszer szervezhetjük meg, most viszont volt elég programunk, ezért elhalasztottuk, illetve nagyon csalódott volt mindenki, hogy elmaradt a tanár-diák mérkőzés. Úgy érzem, hogy a tanárok lehetek volna egy kicsit engedékenyebbek is, ami az ötleteket illeti.

Tímeának nagyon tetszettek azok az ötletek, amelyek eredetileg felmerültek.

– Sajnálom, hogy nem valósulhatott meg minden, a tanárok és az igazgató által jóváhagyott programok között pedig volt jó és rossz is. Kár, hogy végül futóversenyre került sor a tanárokkal való összecsapás helyett,

mert már két éve várjuk, hogy végre nyolcadikosként először kiálljunk ellenük, erre ez is elmaradt. A leginkább a pizsamanap tetszett, és jó volt, hogy a nagyszünetben zenét hallgathattunk, meg a *Ki mit tud?* versenyt is láttam, ami összességében érdekes volt. A gyermekehét programjai nagyjából mindig ugyanazok, bár volt az idén újítás is. Hosszabb is lehetne a gyermekehét, például a rövidített órák meg a nagyszünetben hallható zene miatt, viszont sokkal jobb lett volna, ha legalább ezen a héten nem írtunk volna ellenőrzőket, és nincs felelés. Sajnos a tanárok némelyikét nem érdekelte, hogy gyermekehét van.

– Szerintem az előző években érdekesebb volt a gyermekehét – mondta Sári. – Amikor meséltek az ötletekről, nagyon izgalmasnak tűnt a gyermekehét programja, de amikor elkezdődött, rájöttem, szinte semmivel sem különb, mint a többi hét. Rendszeresen feleltünk, ellenőrzőt is írtunk, és az idén csak pénteken voltak rövidített óráink. Mi is tartottunk órákat, de keveset, és volt, hogy akkor is a tanár beszélt a legtöbbet, s nem a diák. Úgyhogy a tanárok nem nagyon akartak tudomást venni arról, hogy gyermekehét van. A pizsamanap jó volt, igaz, nem sokan jöttek pizsamában, és tetszett, hogy nagyszünetben olyan zenét hallgathattunk, amit szeretünk. Persze itt is voltak viták, hogy milyen zene is szóljon. Szerintem mindennap rövidített órákat kellett volna tartani, és az ellenőrzőírást el kellett volna halasztani egy héttel, de azért így sem volt ez rossz.

Sztojánovity Lívía

A populációk életképessége

Ha kiskacsákat vagy csibéket keltetünk, gyakran tapasztaljuk, hogy a tojásból frissen kibújt apróságok között akad egy-két olyan példány, amely a többiekénél kevésbé fejlett. Az újszülött kiskutyák között is lehet olyan, amelyiknek első látásra kevesebb esélyt adunk a túlélésre a többinél. Azért, mert úgy gondoljuk, kisebb az életképessége. Az életképesség fogalma tehát köznyelvünkben a túlélési esélyt fejezi ki. Nincs ez másként a biológiai szaknyelvben sem. Addig azonban, amíg mindennapjainkban az életképességet általában egy-egy vizsgált (sérült, beteg, újszülött stb.) egyedre vonatkoztatva próbáljuk becsülni, az ökológiában ez igen fontos kérdés a népeségek (populációk) szintjén is.

Sarki róka

Darázs

amennyi végül szaporodóképes korba (állapotba) jut. A többi elpusztul, mert a természeti erőforrások végesek, így egyetlen népeség egyedszáma sem növekedhet korlátlanul. Mindig a legrátermettebbek maradnak meg, azok hoznak létre utódokat. Az egyedek életrevalóságában meglévő különbségek azonban egyáltalán nem vezetnek a populáció életképességének csökkenéséhez. Sőt, éppen ellenkezőleg. Sokkal inkább azt jelenti, hogy a népeség egyedszáma a környezeti lehetőségeknek megfelelően hosszabb távon is állandó érték körül mozog, ugyanis nemzedékről nemzedékre a fennmaradás szempontjából legkedvezőbb tulajdonságú egyedek utódai szaporodnak el a populációban.

Mitől függ egy népeség hosszú távú fennmaradása, azaz életképessége? Miből következtethetünk ennek mértékére? Egy populáció életképességét, tartós fennmaradásának esélyeit a veszélyeztető tényezők elemzésével becsülhetjük fel. Ehhez azonban ismernünk kell ezeket. A veszélyeztető tényezők közös vonása, hogy érvényesülésük esetén a népeség szaporodásbiológiájában keletkezik zavar. Igaz, ez általában már csak következmény. A közvetlen okok olyan környezeti változások, amelyek egyedszámcsökkenéshez vezetnek, így a populációk genetikai állományának leromlását idézik elő.

A népeségek fennmaradását veszélyeztető környezeti változások egyik csoportja a populáció feldarabolódását idézi elő. Ezt egy terület beépítése, mezőgazdasági művelés alá vonása, egyszerűbb esetben egy újonnan épített út is előidézheti. A feldarabolódás előbb-utóbb (esetleg azonnal) a populációtöredékek teljes elkülönülésével járhat. Ennek következménye, hogy megszűnik a szabad génvándorlás (allélvándorlás) az egykori népeségen belül, mert már két, kis létszámú

Darwin

populáció létezik csupán. Ez az allélgyakoraiás megváltozását eredményezheti, és ez beltenyészetre vezethet.

Ebben az esetben a kedvezőtlen allélkombinációk felszaporodnak, és az örökletes leromlás végső soron a népeség kipusztulásával járhat együtt. A valóság, persze, ennél jóval árnyaltabb, és nehéz egyszerű sémák közé szorítani. Nem mindegy például, hogy növény- vagy állatpopulációról van-e szó, és sok függ az érintett populációtöredékek egyedszámától, valamint szaporodásbiológiájuk legfőbb jellemzőitől is. Ilyen például, hogy mennyire szaporák, hogyan alakul az utódlétszám, mekkora veszéllyel jár egy esetleges beltenyészet, és még hosszan folytathatnánk.

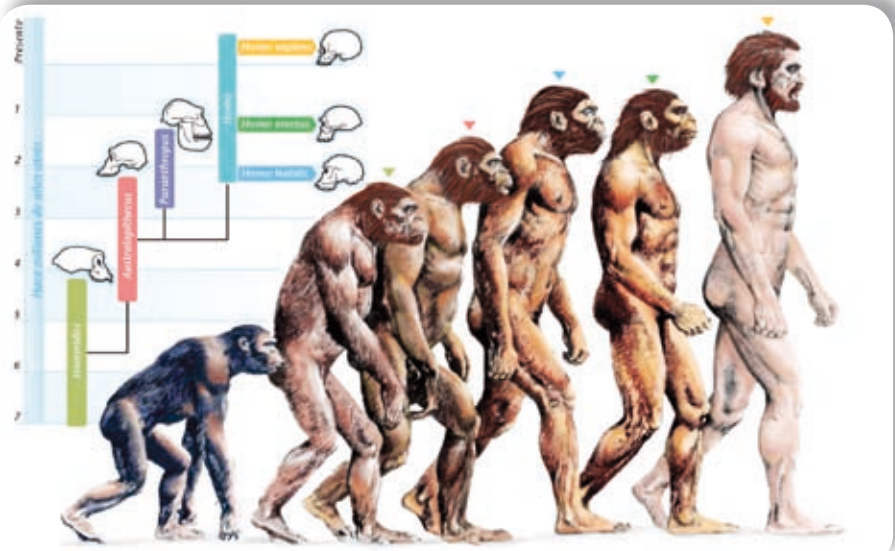
Rovarok esetében sokat segíthet a népeség fennmaradásában, ha az élőhely feldarabolódása ellenére megmaradnak olyan kisebb élőhelymozaikok, amelyek egymagukban talán nem elegendők egy-egy populáció eltartására, de a szabadon kóborló, új élőhelyeket kereső egyedek számára viszont mintegy „ugrődeszkákul” szolgálhatnak. Ezáltal kapcsolatot tarthatnak fenn egymástól távolabb került, valamikor egységes maradványpopulációk között. Az egységes népeségek ugyanis általában életképebbek, mint a szétszabdalt populációk.

Sz. G.

A populáció az ugyanahhoz a fajhoz tartozó, egy időben ugyanott élő egyedekből szerveződik, tehát egy tényleges szaporodási közösséget alkot. Mivel egyedekből áll, hajlamosak vagyunk arra a következtetésre jutni, hogy az egyedek túlélési esélyei valamilyen formában közvetlenül összefüggenek a népeségek életképességével.

Természetesen lehet találni azonos elemeket, amelyek a két fogalmat bizonyos esetekben összekapcsolják, mégis élesen el kell választanunk az egyedek és a populációk életképességét. Ennek az a magyarázata, hogy minden látszólagos egyezés ellenére az életképesség merőben más tényezőktől függ az egyed és a népeség szintjén.

Az egyedek életképessége egy populáción belül, mondhatjuk úgy is, szükségszerűen eltérő. Darwin óta tudjuk, hogy minden élőlény (nőstény) jóval több utódot hoz létre, mint

Evolúció

Fehér oroszlánkölyökök születtek Ukrajnában

Ritka és váratlan meglepetésben volt része a jaltai állatkertnek, ahol fehér oroszlánkölyöket hozott világra egy nőstény.

Az állatok albinók és igen ritkák, a természetben ugyanis – fehér színük miatt – nem lenne sok esélyük a túlélésre.

„Arra számítottunk, hogy homokszínű kölyökök születtek. Ez az oroszlánok természetes színe, az anyaállat is olyan. Nagy meglepetés ez Ukrajnának, Európának, de az egész világnak – mondta a jaltai park állatorvosa. – Igazán egyedülállóak, teljesen egészségesek és erősek. Várjuk, hogy egy kicsit megnőjenek, hogy aztán a nagyközönség is találkozhatson velük.”

A két kölyök egyelőre az állatkert igazgatójának irodájában talált otthonra, anyjuknak ugyanis nincs elég teje, hogy etesse őket. Jelenleg cumisüvegből jutnak táplálékhoz, labdával játszanak, és azt is jól tűrik, hogy a bundájukat átkeféljük a gondozók. A nősténybékik nincsenek egyedül, játszótársuk egy fehér tigriskölyök, aki májusban jött a világra, és egyelőre ő is az igazgató irodájában lakik.

Miért világít a szentjánosbogár?

Nappal észre sem vesszük, hiszen a laikus szemlélőnek ő is csak ugyanolyan bogár, mint a többi. Sötétedés után azonban „királyfi lesz a békából”: a repkedő fényes pont igazi látványosság. Lássuk, mi a magyarázat a jelenségre!

Kb. 200 különböző szentjánosbogárfajt különböztetünk meg. Egyes fajok esetében csak a nőstény képes világítani. A fény kibocsátásának két célja van: a zsákmány elejtésében és a párkeresésben is szerepet játszik. A szentjánosbogár igen rafináltan kombinálja a két célt: minden faj csak saját fajtársaival tud utódot nemzeni, sőt, fényjelzésük is fajoként eltérő. Egyes fajok nőstényei azonban képesek átazonni egy másik faj villantásait, s ezzel odavonzzák a hímeket, majd egyszerűen felfalják.

A fényt a potroh elülső része termeli, a világítósejtek (fotociták) segítségével. Ezek belsejében luciferin képződik, amely

a levegőben átalakul, s fényrézecskeket (fotonokat) bocsát ki.

De akkor hogyhogy csak éjjel világít a szentjánosbogár?

A szentjánosbogár képes a fényjelzés időzítésére, nappal nem pazarol. Idegrendszere képes ingerekkel szabályozni, hogy mikor induljon be a fényképzés.

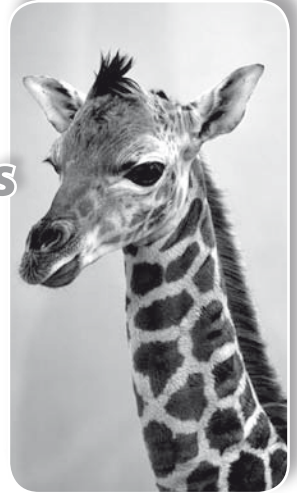
Érdekesség: a szentjánosbogár tojása és a lárvája is világít (halványan), ez azt jelzi, hogy életképes. A lárvállapot 2 évig tart, amelyet mindössze 2 hétnyi villogó bogárélet követ.

A szentjánosbogár sok kártékony rovat is elfogyaszt, így hasznos állat. Sajnos azonban a levegő és a víz szennyezettsége miatt egyre kevesebb példány marad fenn, s mára már alig láthatóak e különleges, repkedő fénybogarak. A mai fiatalok szerencsésnek mondhatják magukat, ha látnak egy-egy szentjánosbogarat, legtöbbjük csak nagyszülei elbeszéléseiből hallhat rólu.

ÁLLATKIRAKAT

Miért olyan különleges állat a zsiráf?

A szívük súlya 12 kg, a anyjuk 2 méteres is lehet, és ultrahangokkal kommunikálnak. A zsiráf az egyik legkülönlegesebb állatfaj a földön...

1. A legmagasabb szárazföldi emlős – a zsiráf, születésekor kb. 2 méter, a hímek pedig 5 és fél méterre is megnőhetnek, melyhez még hozzáadódik a 2 méter hosszú nyakuk is. A zsiráfborjú, születésekor 2 méter magasból fejjel a földre zuhan. Az újszülött zsiráfok körülbelül 1 óra elteltével kezdenek el járkálni.

2. Egyetlen zsiráfaj létezik, kilenc alfajjal, amit a minták szerint lehet megkülönböztetni. A nevének (Giraffa Camelopardalis) jelentése: „valaki, aki gyorsan jár, egy leopárd mintájú tevé”. Akárcsak a púpostevének, a zsiráfnak is van egy púp a hátán, és hosszú utat tud megtenni víz nélkül, az akácialevelekből álló lédús étrendjének köszönhetően.

3. A zsiráfok nagy szívű élőlények – a szó szoros értelmében. Egy 12 kilós szívre és a magas vérnyomásra van szükségük ahhoz, hogy el ne ájuljanak, amikor visszaemelik a fejüket a talajszintről.

4. A zsiráf nyelvének a színe kékesfekete (hogy a nap ne tudja megégetni), és 45 cm hosszú is lehet. Nagyon kemény, és úgy tűnik, hogy áthatolhatatlan a megevett lombokban található elvetemült tövisek számára.

5. Számos kultúra tiszteli a zsiráfokat. Afrikai

barlangrajzokban és az ősi egyiptomi művészetben is ábrázolták őket. Néhányuk sajnos orvvadászok áldozata lesz. A zsiráf farkán lévő szőtt ékszerek készítésére használják, a bőrből pedig szandálokat készítenek.

6. Sokáig azt hitték a zsiráfról, hogy nem ad ki hangokat. Javarást valóban csendes, de a legfrissebb megfigyelések szerint béget, rőfög, horkant, és infrahangok is kommunikál.

7. A zsiráf a nap legnagyobb részét evéssel tölti, 34 kg élelemre van szüksége naponta ahhoz, hogy fenntartsa hatalmas testét. Sűrű nyálat termel, ami megkönnyíti a tövissek lenyelését. A felnőtt zsiráf túl nagy a ragadozók számára, de a kicsinye áldozata lehet oroszlánoknak, leopárdoknak, hiénáknak.

8. A zsiráf átlagos élettartama 25 év, a fogságban élő példányoké 28 év. A vemhességi időszak 15 hónap, és nincs ikerszülés. A tehén egy alkalommal egy békizsiráfnak ad életet.

9. Ahogy két embernek nem lehet azonos ujjlenyomata, úgy két zsiráfnak a foltjai sem lehetnek ugyanolyan mintájúak.

10. A vadonban élő zsiráfok általában állva alszanak, mivel túl sok időbe telne felállni, ha egy ragadozó közeledne.

HOROG

A Tisza

A Tisza veszélyes, olykor gyors folyású, olykor csendes, de halakban bővelkedő folyó. Ezért sok horgászt csalogat a partjaira. Ám a Tiszán nehéz horgászni, mivel sok a gally, a vízfenéken sok az iszap, ezért mindig át kell tapogatni a horgászni kívánt területet.

A tapogatás végőlmós horogtalan szereléssel történik. Bedobás után az ólom lemerül az aljára, és miközben lassan vontatjuk a nehezéket, a boton keresztül érezhetjük, milyen is az aljzat. Nekünk, horgászoknak a kemény felel meg, mivel a puhába beleragad az ólmunk, elmerül a csalink, és azt a halak nem találják meg.

Amikor megtaláltuk a kemény talajt és feltérképeztük a gallyas akadokat, akkor már tudjuk, hova kell etetni és bevetni a csalit. Ha a csali bevetését partról végezzük, akkor a bevetés pontjának fél méterrel balra kell lennie, mivel a víz jobbra fogja sodorni a szereléket. A jobb parton így történik, a bal parton ennek a fordítottja érvényes.

Az etetés történhet partról. A puha agyagos földet ökölnyi nagyságú gombócokká gyúrjuk, amibe legtöbbször kukoricát vagy más etetőanyagot keverünk. Amikor a gombóc a kívánt helyre ért, a víz-

ben oldódni kezd, és kipotyog belőle a kukorica. Akinek van csónakja, az elevezhet és helyre etethet. Az etetőanyag úszva történő behordását csak jó úszóknak ajánlom, mert mint már mondtam, a Tisza kiszámíthatatlan. A vízfenéken lapuló kagylóktól nem kell megijedni, mert előfordulhat, hogy néha rálépünk egy-egy példányra.

A Tiszában a békés halak közül megtalálható a ponty, a keszegfélék, a kárászok, a gébek... A ragadozók közül pedig a harcsa, a csuka, a süllő és a balin.

A Tisza partja madárfajokban is bővelkedik. Láttam már szürkegém, bakcsót, gólyát és valamiféle kis termetű madarat, amely kukacokat meg hernyót evett. Az egész Tisza gyönyörű és változatos, de partjain nehéz olyan horgászhelyet kialakítani, amely hosszú időn át megfelelné igényeinknek, hiszen gyakoriak a vízszint ingadozásai. Hol árad, hol meg apad. A természetbarátoknak is érdemes ide látogatni, akár horgászni, akár sétálni, akár fényképezni kívánnak.

Pásztor Krisztián, Temerin

Horgászkaland

Amióta az eszemet tudom, nálunk, ha beköszönt a jó idő, apámmal a vizeket járjuk, mi a „nagy ho-ho-horgászok”. Szóval reszketek halak... Ezen a nyáron sem volt másképp, talán csak annyiban, hogy a vakáció alatt új barátokra is szert tettem. Zsoltira, aki egyik alkalommal elkísért bennünket a népkerti csatornára.

Aki egy kicsit is ért a horgászáshoz, az tudja, hogy ahhoz nemcsak jó bot, zsinór, horog és csali kell, hanem egy dézsa szerencse is. Mindjárt előljáróban be kell vallanom, hogy ez a miénk csak amolyan csonka horgászás volt. Hiszen hiába a tökéletes felszerelés, ha nem kapnak a halak. Mindent megpróbáltunk már, amit lehetett, és azt is, amit nem lehetett. Egy óra elteltével elfogyott az enivalónk és a vízünk is, ezért Zsoltival elmentünk ivóvízért. Mire visszaértünk, apa szólt, hogy figyeljünk, mert a botjainkon kapás van... Ezután kapás kapást ért, és amikor néhány óra múlva szedelőzködtünk, és kíváncsiságból belenyúltam a vödörbe, hát tele volt hallal. No, azt mondanom sem kell, hogy egész álló nap nem lehetett bírni velünk, én is és Zsolti is nagyon elégedettek és büszkék voltunk magunkra.

Kalocsai Dávid, Zenta

Végezt, újraindult

Ami nyár folyamán átadtuk tavalyi Aversenyciklusunk nyerteseinek a díjakat. Győztesünk, Dobó Dávid a magyarkanizsai kuttyogatóverseny díjátadásának keretében; a második helyezett Volford Dávid az Adán megrendezett úszóverseny előtt; a harmadik helyezett Pásztor Krisztián pedig a temerini úszóverseny díjátadásának keretében vette át. Korábban a díjátadás úgy történt, hogy a nyerteseket szüleikkel, testvéreikkel... meghívtuk valahova a vízpartra, vendégül láttuk őket és horgásztunk velük. Ettől a gyakorlattól azért tekintettünk el, mert eldugott helyekről lévén szó, legfeljebb húszan tapsoltak a nyerteseknek. Ezzel ellentétben most a magyarkanizsai versenyen Dobó Dávidnak több százan tapsoltak, hiszen csupán versenyzőből 130 volt. A jövőben is így járunk el, és igyekszünk a díjátadást tömeges rendezvények

Dobó Dávid

záróműsora keretében lebonyolítani. A verseny tehát tart. Idei díjazottjaink máris jelentkeztek írásokkal, de csatlakoztak hozzájuk új nevek, közöttük lányok is. Ne csodálkozzon senki, versenyünk fennállása óta két alkalommal is ifjú hölgy nyerte a versenyt. Pályázati felhívásunkat helyszűke miatt jövő heti számunkban ismét közöljük.

Jó fogást!

Volford Dávid

Pásztor Krisztián

Október 18.

Lukács, Ignác, Ambrus, Celina és Jusztusz napja.

Lukács: Latin eredetű név, a Lucas névből származik. Jelentése: Luciana tartományból való férfi.

Celina: A név eredetére vonatkozóan több feltevés is ismeretes. Egyik szerint a Marcellina és a Szelina nevek egybeesése. A másik szerint a Celeszta névvel rokon. Más magyarázat szerint a Marcellina angol becézője is.

1740. X. 18. (272 éve)

Szegeden megszületett Dugonics András, az első magyar regény, az Etelka írója. 1756-ban piarista szerzetes lett. A nagyszombati egyetemen tanított. Az egyetemmel 1777-ben Budára, majd 1785-ben Pestre költözött, és 1788-ban az egyetem rektora lett. 1774-ben Trója veszedelme címmel a klasszikus eposzokat dolgozta fel prózában, 1780-ban pedig elkészítette az Odüsszeia első magyar fordítását is, amely Ulisszesnek, ama híres és nevezetes görög királynak csudálatos történetei címen jelent meg. 1786-ban fejezte be mindmáig legismertebb munkáját, az Etelkát, az első valódi magyar regényt.

1867. X. 18. (145 éve)

Alaska az Amerikai Egyesült Államok birtokává vált. Az orosz kormányt képviselő Orosz-Amerikai Társaság a 19. század első felében Alaska gyarmatosítását irányította. Ők alapították az első állandó európai települést (Kodiak-sziget, 1784). A gyarmat azonban sosem vált igazán nyereségesé, a társaság működtetésének költségeit az államkincstár nem tudta finanszírozni, így Oroszország 1867-ben 7,2 millió dollárért eladta Alaskát az Amerikai Egyesült Államoknak. Hosszas folyamat eredményeként Alaska 1959. január 3-án vált az USA teljes jogú tagállamává.

Október 19.

Nándor, Friderika, Sára, Pál, Frida, Laura, Péter, Lúcius, Alárd, Berény, Ferdinánd és Joel napja.

Nándor: Régi magyar személynév, a nándor népnévből származik, a 19. században felújították vagy újraalkották a nevet a Ferdinánd magyartására. Jelentése: dunai bolgár.

Ferdinánd: Germán eredetű név. Jelentése: béke, merész.

1448. X. 19. (564 éve)

A második rigómezei csatában Hunyadi János hadereje árulás következtében vereséget szenvedett. Brankovics György

(Đorđe vagy Đurađ Branković) szerb fejedelem volt az áruló. A magyar hadsereg súlyos vereséget szenvedett a II. Murád szultán vezette török haderőtől. Hunyadi maga is Brankovics fogságába került.

1977. X. 19. (35 éve)

Először szállt le New Yorkban a Concorde szuperszonikus utasszállító repülőgép (néhány számmal ezelőtt írtunk róla ebben a rovatban).

Október 20.

Vendel, Fülöp, János, Artúr, Irén, Cintia, Ödön, Vendelina, Bendegúz, Artemon, Aurélián és Vitális napja.

Vendel: Német eredetű név, a Wendelin név rövidülése, ez pedig a Wendelmar névből származik. Jelentése: a vandálok népéhez tartozó.

Artúr: Egy kelta eredetű angol névből származik. Jelentése: „erős, mint a köszikla” vagy „medve”. Más magyarázat szerint egy római nemzetségnévből származik.

1554. X. 20. (458 éve)

Zólyom városában megszületett Balassi Bálint, a magyar reneszánsz költészet kiemelkedő alakja. Líráját a szerelem, a vítézi élet, Isten és ember viszonya ihlette. Szerelmes verseit a Júlia- és Coelia-ciklus tartalmazza. Mint végvári katona a latinon, németen és lengyelen kívül ismerte a török irodalmat is. Itáliai költők nyomán színpadi mű írásával is megpróbálkozott.

1949. X. 20. (63 éve)

Norman Joseph Woodland és Bernard Silver szabadalmaztatta a vonalkód elődjét, mely koncentrikus körökből állt. A vonalkód apró, vékonyabb és vastagabb sávokból álló információhordozó, egyfajta numerikus kód, ami általában 12 egységből áll. Az egységes termékkód (UPC), amely könnyedén leolvasható lézernyalábok segítségével információkat tartalmaz többek közt az áru gyártójáról, származási helyéről, áráról stb. Ezeknek a vonalkódoknak az elődje volt a koncentrikus, vékonyabb és vastagabb körökből álló kód, ahol a vonalak és a vonalközök voltak az információhordozók; ezeket bármilyen irányból, bármilyen fényvel le lehetett olvasni. A körkód az amerikai Norman Joseph Woodland és Bernard Silver találmánya volt, és 1952-ben ők kezdték kifejleszteni a mostani vonalkódot is, amely a hatvanas években indult világhódító útra.

Október 21.

Orsolya, Kendé, Zsolt, Klementina, Celina, Hiláriusz és Orsika napja.

Orsolya: A név eredetére vonatkozóan több magyarázat létezik. Az egyik szerint latin eredetű név, az Ursula névből származik, jelentése: kis medve. Másik magyarázat szerint, ófelnémet, latin eredetű név, jelentése: ló, paripa.

Hiláriusz: Latin eredetű név. Jelentése: derűs, vidám, jókedvű.

1833. X. 21. (179 éve)

Stockholmban megszületett Alfred Nobel svéd kémikus és gyáros, a dinamit feltalálója, a Nobel-alapítvány létrehozója. Apja is gyáros és feltaláló volt, aki az orosz hadiiparnak is dolgozott. Halála

után Alfred Nobel folytatta a kísérleteit. 1867-ben nitroglicerinnél és kovaföldből nagy hatékonyságú robbanóanyagot állított elő, amelyet dinamiként szabadalmaztatott. 1895-ben alapítványt létesített, amelynek vagyonát a Nobel-alapítvány kezeli, és minden évben egy fizikai, kémiai, orvostudományi, irodalmi és egy békedíjként ítélt oda azoknak a személyeknek, akik „az emberiségnek a legnagyobb hasznára vannak”.

1941. X. 21. (71 éve)

Budapesten megszületett Jankovics Marcell filmrendező, művelődéstörténész. 1960 óta a Pannónia Rajzfilmstúdió, majd Filmvállalat munkatársa, 1965-től önálló filmrendező is. 1975-ben Sisyphus című filmjéért Oscar-díjra jelölték, 1977-ben a Küzdők című filmért Cannes-i Arany Pálma Díjat kapott. 1981-ben Los Angelesben Minden idők legjobb rajzfilmje díjjal jutalmazták a Fehérlófia című filmjéért. 1988-ban Életfa-díjat kapott. Filmjeiből: János vitéz, Az ember tragédiája. Tvsorozatok: Gusztáv, Magyar népmesék, Mondák a magyar történelemből. Könyvei: Csillagok között fényességes csillag, Jelképkalendárium, Jelképtár, A fa mitológiája.

Október 22.

Előd, Mária, Kornélia, Csilla, Móric, Mirabella, Szalome, Vilibald, Kandida és Korinna napja.

Előd: Magyar eredetű név, kutatások szerint, az elő szónak a -d kicsinyítő képzős származéka, e szó jelentése első, elől első, illetve első rész, kezdet. Jelentése: elsőszülött, ő.

Mirabella: Latin eredetű név. Jelentése: csodálatos.

1811. X. 22. (201 éve)

Osztrák anyja és magyar apa gyermekeként a határközeli Doborjánon (Raiding) megszületett Liszt Ferenc zeneszerző. Először apjától tanult zongorázni, első nyilvános koncertjeit 9 éves korában adta Pozsonyban és Sopronban. Csodagyerekként, majd virtuóz felnőttként is végigkoncertezte fél Európát, és folyamatosan fejlesztette zongoratechnikáját. 1856-ban az ő ünnepi miséjével szentelték fel az esztergomi székesegyházat. Jelentős szerepe volt a pesti Zeneakadémia megalapításában (1875), majd az Akadémia elnökeként a művészképzésben.

1913. X. 22. (99 éve)

Megszületett Robert Capa (eredeti nevén: Friedmann Endre Ernő), világhírű magyar riportfotós, haditudósító. Mindig tűzvonalban volt, és stílust teremtett, mert annyira testközelből ábrázolta a háborút, mint előtte senki más. Jelen volt a kínai és

a japán inváziónál, lencséje előtt zajlott a normandiai partraszállás. 1947-ben két kollégájával, Henri Cartier-Bressonnal és David Seymourral megalapította a szabadfoglalkozású fotóriporterek ügynökségét, a Magnum Photost. 1954-ben az indokínai háborúban, Vietnamban egy akna oltotta ki az életét.

Október 23.

Gyöngyi, Gyöngyvér, Ignác, Koppány és Stefánia napja.

Gyöngyi: A régi magyar gyöngy szóból származik. Lehet a Gyöngyvér név becézője is, amely Arany János névköltésze (Buda halála). A költő magyarázata szerint a jelentése: gyöngytestvér.

Ignác: Latin eredetű név, az Ignatius név rövidülése. Jelentése: tűz.

1956. X. 23. (56 éve)

Forradalom tört ki Magyarországon. A felkelők a szovjet csapatok kivonását, szabad választásokat, többpártrendszert, a sztálinizmussal való szakítást, a cenzúra eltörlését, a politikai foglyok szabadon bocsátását és a mezőgazdaság megreformálását követelték. November 4-én a Budapestre bevonuló szovjet csapatok levették a magyar népfelkelést, amely a kommunista párt hatalma és a Szovjetunió ellen irányult. Nagy Imre miniszterelnök segítséget kért az ENSZ-től utolsó rádióbeszédében, majd társaival a jugoszláv nagykövetségen keresett menedéket, ez a menedék azonban csapda volt: átadták őket az oroszoknak, azok pedig kivégezték...

1940. X. 23. (72 éve)

Megszületett Pelé (eredeti nevén Edison Arantes do Nascimento) háromszoros világbajnok brazil labdarúgó. 1363 mérkőzésen lépett pályára, és 1281 (más számítások szerint 1284) gólt szerzett, mérkőzésenkénti gótlátlaga 0,93 volt.

Október 24.

Salamon, Ráhel, Rafael, Arétasz, Gilgames, Harald, Herold, Ráfis és Gilberta napja.

Salamon: Héber eredetű bibliai név. Jelentése: békés, szelíd.

Gilgames: Mezopotámiai eredetű név, más feltevés szerint sumer eredetű. Jelentése: az öreg ifjú. A mezopotámiai Uruk város királyának a neve, a sumer irodalomban számos legenda született. Az akkád írások ezekből készítették a Gilgames-eposzt a Kr. előtti 2. évezredben.

1945. X. 24. (67 éve)

Az ENSZ világnapja (United Nation's Day, Egyesült Nemzetek Szervezete). Ezen a napon lépett hatályba az ENSZ Alapokmánya. Az ENSZ létrejöttének a működésének célja – az alapokmány szerint –, hogy fenntartsa a nemzetközi békét és biztonságot, fejlessze a nemzetek közötti kapcsolatokat, megoldja a gazdasági, szociális, kulturális vagy emberbaráti jellegű nemzetközi feladatokat, valamint, hogy az egyes nemzetek által a közös célok elérése érdekében kifejtett tevékenységek egyeztetett fóruma legyen.

2002. X. 24. (10 éve)

A magyar operett napja, Kálmán Imre emlékére.

A görögök tudásra vágytak

A görög városállamokban jelentek meg az első tudósok is. Ezeket filozófusoknak nevezték, ami szó szerint a gondolkodás, az értelem barátait jelenti, tehát azokat az embereket, akik a világ keletkezését az istenek, a földöntúli erők részvétele nélkül próbálták megmagyarázni. A görög bölcsek nem elégedtek meg a világ keletkezéséről, a természeti jelenségekről, a társadalomról és az emberről nyújtott vallásos magyarázatokkal. Arra törekedtek, hogy feltárják, felfogják, megértsék a természeti és társadalmi jelenségek valódi okait, erre a gondolkodást tartották a legjobb módszernek. A görög bölcsek közül sokan elvetették az isteni eredetről szóló tanokat, és megkísérelték felfedni, milyen alapvető anyagokból, részekből áll a világ. Ez abban az időben igen merész vállalkozás volt.

A tudomány korábbi eredményeit felhasználva Thalész (i. e. 6. század) görög bölcst azt állította, hogy minden élőnek alapanyaga a víz. Anaximenész a levegőt, míg Hérakleitosz a tüzet tartotta őselemnek. Ezekkel szemben Démokritosz (i. e. 5. század) szerint nem a víz, sem a tűz, hanem ami mindezekben jelen van: az anyag, illetve annak legkisebb részei (az atomok) – amelyek örökös mozgásban vannak, és egymással számtalan változatban kapcsolódnak – alkotják a világot. A világ szerinte anyag, maga az anyag pedig örök és megsemmisíthetetlen. Ismert görög bölcsek voltak még Szókratész, Plátón és Arisztotelész.

Szókratész a testgyakorlásról

Az athéniak mindennapi életében különösen fontos szerepe volt a testgyakorlásnak. A fiatalok szinte naponként, de a felnőttek is rendszeresen felkeresték a sportpályákat, testnevelői iskolákat, hogy eddzék magukat. A fiatalok gyakran mérték össze erejüket, tudásukat és ügyességüket. Az egészséges életmódhoz szokott idősebbek sem hagyták abba a testedzést – bizonyítja ezt Szókratész példája.

Az idős bölcsele egy lakomán megfigyelte az egyik táncos mozdulatait. Láta, hogy annak egész teste, a nyak, a karok és lábak egyszerre

mozognak. Ekkor megkérte a táncmestert, tanítsa meg őt is ezekre a mozdulatokra. A vendégsereg kacagására így válaszolt:

– Nevettek rajtam? Talán bizony azért, mert testgyakorlással törekszem egészségem megőrzésére? Vagy mert így jobban esik az evés meg az alvás? Nevettek, mert nem olyan testgyakorlásra vágyom, mint a hosszútávfutók, akiknek megerősödik ugyan a lábszáruk, de elsatnyulnak a vállizmaik, és nem is olyanra, mint az ökölvívók, akiknek viszont a válluk izmosodik meg, és lábuk válik gyengévé. Én az egész testemet szeretném foglalkoztatni, hogy minden tagom arányos legyen? Vagy talán annak szól a nevetés, hogy nem kell majd a testgyakorláshoz társat keresnem, nem kell öregségemre, mindenki szeme láttára levetkőznöm, hanem megteszi egy akkora helyiség is, mint ahogyan ennek az ifjúnak a megizzasztására is elég volt ez a terem. Vagy talán azon nevettek, hogy télen védett helyen, nyáron pedig árnyékban fogom testgyakorlataimat végezni. Vagy azon kacagtok, hogy a kelletnél domborúbb pocakomat meg akarom apasztani egy kicsit?

Görög bölcseleők a barátságról

A kb. 2400 évvel ezelőtt élt görög bölcseleők (filozófusok), Démokritosz és Epikurosz írásaiból kiemelt mondatok képet adnak az ókori görög tudósok életfelfogásairól, gondolkodásáról. Tömören megfogalmazott megállapításai ma is helytállóak.

Egyetlen értelmes embernek a barátsága többet ér, mint az összes értelmetlen.

Senki sem szereti azt, aki senkit sem szeret.

A jó szerencsében könnyű dolog barátot találni, de a balszerencsében mindennél nehezebb.

Mindazon dolgok közül, amelyeket az egész élet folyamán a bölcsesség biztosít az ember számára, a legnagyobb a barátság.

Nem annyira a barátainktól jövő segítség fontos a számunkra, mint inkább a bizalom ebben a segítségben.

Az igazi barátságból ki kell vetni a versengést és civakodást.

A barátságból sohasem szabad elhagyni a becsületet, sem tréfából, sem komolyan. Nem könnyű helyrehozni a barátságot, ha egyszer a hazugság beopta magát azok erkölcséibe, akik egymás barátainak mondják magukat.

Diogenész híres mondásai

Diogenész görög filozófus kb. 2300 évvel ezelőtt Athén egyik közismert és nevezetes alakja volt. Tanítása szerint az ember úgy érheti el a boldogságot, ha megelégszik annyival, amennyi az élete fenntartásához szükséges. Erről saját példamutatásával akarta meggyőzni az athéniakat. Teljes szegénységben, adományokból élt. Minden vagyona egy köpeny, egy bögre és egy erszény volt. Így járkált az utcákon, a tereken és beszélgetett az emberekkel. Állítólag hordóban lakott. Élеме csupán néhány egyszerű falat volt. Nyolcvanéves korában halt meg. Halála után sok történet terjedt el róla, és feljegyezték híres mondásait.

Amikor Diogenész egyszer meglátott egy gyermeket, aki a tenyeréből ivott, kihajította poharát a tisznyájából és így szólt: „Ez a fiú legyőzött engem az igénytelenségben!”

Diogenész egyszer éppen a napon sütkérezett, amikor eléje állt Nagy Sándor király és így szólt: „Kérj tőlem, amit akarsz!” Ő erre így felelt: „Ne álld el előlem a napot!”

Plátón, a híres görög filozófus úgy határozta meg az embert, hogy az kétlábú tollatlan élőlény, s ezzel nagy tetszést aratott. Diogenész ekkor megkopasztott egy kakast, bevitte Plátón iskolájába, és így szólt: „Íme a platóni ember!”

Mikor valaki azt kérdezte tőle, mikor kell reggelizni, így felelt: „Ha gazdag vagy, amikor akarsz, ha szegény, amikor van mit.”

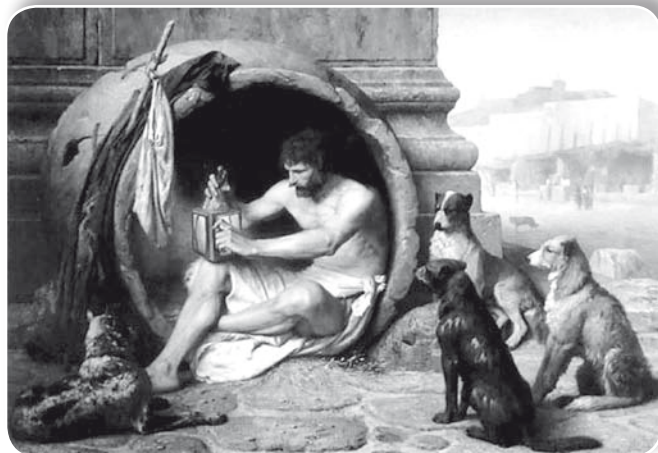
Diogenész fényes nappal lámpást gyújtva járkált körbe, és ezt mondogatta: „Embert keressék!”

Mikor arra akarták rábeszélni, hogy megszökött rabszolgáját kerestesse, így szólt: „Nevetséges. Ha Mánész megél Diogenész nélkül, Diogenész ne tudna megélni Mánész nélkül?”

Összeállította: Uri Ferenc történész

Szókratész

Diogenész

Balzám Bencével már második korában megismerkedtem, ugyanis együtt járt úszóedzésekre a kis tanítványommal, Annával, aki azért tanult magyarul, hogy többek között Bencével is magyarul tudjon beszélgetni.

Azóta már Bence hetedikes lett, s továbbra is gyűjti az érmeket, serlegeket, okleveleket. Az óbecsei Sever Đurkić iskola színkitűnő tanulója.

Mivel már hétéves kora óta versenyszerűen úszik, eddig már több száz versenyen vett részt, több nemzetköziben is.

A legutolsó nyári nagy sikere, a gyöngyszigeti úszószámáron, ahol az öt legjobb között volt.

– Ezek szerint nemcsak az uszodában úszol.

– Nyaranta, ha nincs a medencén verseny, szívesen úszom a Tiszán, Dunán, ez esetben a Gyöngyszigetre.

– Honnan érkeztek a versenyzők?

– Nemcsak Szerbiából, jöttek Macedóniából és Horvátországból is.

– Tudom, hogy sok érmed van már.

– Összesen 303, meg 15 serleg, és rengeteg oklevél díszíti a szobám falát. Többek között a

Az álmom

Eljutni Rio de Janeiróba

szepember elsején megtartott poreči nemzetközi úszóversenyen szereztél ezüstérmem is. Erre a versenyre is érkeztek úszók Magyarországról, Szlovákiából, Szlovéniából, sőt Ausztráliából is.

– Szinte Szerbia minden jelentősebb medencéjében versenyeztél, külföldön merre jártál?

– Versenyen vettem részt Magyarországon (Beremenden, Harkányban, Szigetváron), Romániában (Aradon, Temesváron), Horvátországban (Rijekában, Porečon), Szlovéniában (Kranjban)...

– A szüleid visznek a versenyekre.

– Igen, meg sokszor az edzésekre is. Hogy ilyen szép eredményeket értem el, a szüleimnek is köszönhetem, akik fáradságot nem ismerve mindenben támogatnak. Persze az edzőim is sokat foglalkoztak velem. Most Andruskó Csaba, a Samu Mihály iskola tornatanára az edzőm.

– Világot láttál, sok érmet, serleget, díszoklevelet szereztél, meséld, ki szerettette meg veled ezt a szép sportot?

– Láttam a tévében, hogyan úsznak a nagyok: az óbecsei Szilágyi Csaba, a nagybecskerei Ivan Lender, s nagyon megtetszett, s én is kedvet kaptam.

– Mi volt az első nagy sikered?

– Itt, Óbecsén a korosztályommal versenyeztem 50 méteres pillangóúszásban. Ekkor kaptam az első aranyérmem.

– Nagyon fárasztó lehet a sok edzés, a versenyeken való részvétel meg az iskola, a tanulás.

– Elég fárasztó, ugyanis hétfőn, szerdán, pénteken és szombaton járok edzésre. Reggel fél héttől, meg mikor délutános vagyok, tanítás után is megyek. Mikor hazaérek az edzés-

ről, utána tanulok. A versenyekről sokszor hajnalban érek haza, s reggel már iskolába kell mennem. Nekem nem esik nehezemre, mert nagyon szeretem ezt a sportot.

– Szép emléked?

– Egyszer Adán voltam egy versenyen, s a tatám kerékpárral átjött Péterrévéről, hogy lásson engem. Ő gratulált akkor először, s én nagyon boldog voltam.

– Szimpátia?

– Igen, van, ő is úszó...

– Ki a példaképed?

– Szilágyi Csaba, aki ott volt Londonban az olimpián. Nekem is az az álmom, hogy 2016-ban ott legyek az olimpián, Rio de Janeiróban.

– Biztos sok baráttra tettél szert a hét év alatt.

– Igen, mert amikor vidéken versenyezőnk, mindig valamelyik fiúnál, legtöbbször úszónál szállásolnak el bennünket, s így már nagyon sok barátom van, akikkel állandóan tartjuk a kapcsolatot, a Facebookon levelezünk.

Az úzás, a tanulás mellett jut idő másra is?

– Persze, szeretek számítógépezni, biciklizni, focizni, rajzolni, olvasni. Kedvenc íróm Fekete István, a költők közül Petőfi Sándor verseit kedvelem a legjobban.

– Mit üzensz a Jó Pajtás olvasóinak?

– Aki csak teheti, ússzon, mert nagyon egészséges, és szerintem a legszebb sport. Minden izmot megmozgat, s ha tehetik, ússzanak minél többet, hisz hatására a szervezet arányosan fejlődik, erősödik... Persze nincs annál jobb érzés, mint a dobogó legfelsőbb fokán állni!

Gratulálunk Bencének, további sok sikert! Teljesüljön az álma: legyen ott Rióban!

K. E.

Az óvodától az egyetemig és egész életünk során edzhetjük a testünket.

A múlt század ötvenes éveiben a svéd amatőr sportolókat utánoztuk.

Ők egyszerű rúdra akasztották a súlyokat, és naponta háromszor emelgették a farkikákat.

Mi már modernebb eszközöket gyártottunk, 2 db 10 kg-os konzervdobozba öntöttük a 4 centi vastag vasrudat.

London után Rio

Kétmillió Herkules és amazon a Kárpát-medencében

A kertajtó mellett állt, és naponta 3–10-szer emeltem a magasba. Közben nagy lélegzetet vettem, majd kifújtam a levegőt.

Annyira belejöttem, hogy később egy kézzel is úgy kaptam a vállam fölé a súlyt, mint a pelyhet. Gyakorlat tette a mestert.

Ezenkívül naponta másfél-két órát fújtam a klarinétot, gyakoroltam. Apám klarinétművész szeretett volna belőlem faragtatni.

Nyápic létemre az első orvosi vizsgám nem volt a legnagyobb tüdőkapacitásom.

Javasolom, hogy a gyerekek már az óvodában kezdjék el játékosan emelgetni a súlyokat.

Két üres Coca-Colás flakon és egy régi seprűnyél is megteszi.

Fokozatosan tölthetjük a flakonokat, fél-fél kg habarccsal (gipsz és homok). Az edzést lassan kell kezdeni, felemelni a súlyt a fej fölé, belélegezni a levegőt, lassan számolni

5–10-ig, majd leereszteni a súlyzót, és kiengetni a levegőt. Ezt 3–10-szer ismételni.

Kedves Herkulesek és amazonok! Elő a seprűnyelet, kezdődjön az edzés. Amelyik iskolában minden tanuló készít magának súlyemelő eszközt (ezt egy fényképpel kell igazolni), az iskola megkapja a Szerbiai Gyűjtők Egyesületei Szövetségének aranyérmes díszoklevélét.

Hajrá fiúk, hajrá lányok!

Várja jelentkezéseket

Bada István

**a Magyar Kultúra Lovagja,
a legmagasabb vajdasági
sportszervezési díj,**

**a Spartacus-szobor tulajdonosa,
Nemzetközi Gyűjtő Nagymester.
Címem: Bada István, 1173 Budapest,
Pesti út 71.**

Tel.: +36 1 256-2481

Email: pebokft@gmail.com

RÜGYFAKADÁS

Elment a nyár

*Drága, édes, gyönyörű nyár,
hol vagy, meleget adó napsugár?
Merre mentél, merre mászkálsz,
csak nem a világ végén járkálsz?*

*Miért mentél el, miért hagytál itt?
Gyere vissza, megteszek ezért bármit!
Miért hagytad, hogy a szeptember eljöjjön,
és a tanítás megkezdődjön?*

*Köszönés nélkül elmentél messzire,
a világ végére.
Utoljára csak ennyit mondom neked,
nagyon várok vissza jövőre is téged!*

Szloboda Rebeka, 6. osztály, Csáki Lajos iskola, Topolya

Ötödikes lettem

Vége a nyári szünetnek, elkezdődött a tanítás, és ötödikes lettem. Mint minden évben, most is gyerekshivajtól volt hangos az iskola udvara. A gyerekek gyülekeztek. A tanárok bevezették a diákokat a tantermekbe. Mindenki leült. Először egy kicsit meg voltam ijedve. Ezután történt a bemutatkozás. A mi osztályfőnökünk neve: Kuszli Angéla. Ő kedves tanárnő. A többi tanár sem szigorú. Most egy kicsit többet kell majd tanulni, de nem baj.

Én minden tőlem telhetően megteszek azért, hogy jó tanuló legyek!

Tóbiás Vivien, 5. osztály, Petőfi Sándor iskola, Óbecse

Az utolsó tanév elején

Elérkezett az utolsó tanév az általános iskolában.

El sem hiszem! Pontosan emlékszem arra a napra, amikor először léptem át az iskola kapuját. Milyen gyorsan elrepült ez a nyolc év! Úgy érzem, van bennünk öröm, hisz eljutottunk a nyolcadik osztályig, de van bennünk félelem is, mert döntenünk kell, merre tovább. Ez nehéz. Gondolkodnom kell azon, mi leszek, ha nagy leszek. Még nem döntöttem. Nemsokára megindulnak a felelések, az ellenőrzők és a dolgozatok írása. Nyolcadikban mindenkinek sokat kell tanulni, mivel a kísérettségit is meg kell írni, és jó teljesítményt nyújtani. Néha elgondolkodom azon, hogy mi lesz ezután. Vajon bejutok-e abba az iskolába, ahova szeretnék? Milyenek lesznek a tanárok, kedvesek vagy szigorúak? Nagyon sok kérdést merül fel bennem, de a választ csak később tudhatom meg.

Remélem, jó lesz a tanulmányi eredményem, és a kísérettségi is sikerülni fog, és szép pályát választok, amit majd siker koronáz.

Lénárt Zsanett, 8. osztály, Samu Mihály iskola, Óbecse

Padtársam

*Az én padtársam Emese,
Szép a neve, vág az esze.
Velem igen szigorú,
mindig bírál, de jó barát,
ha kell mindig mellém áll.*

*Nevetünk is ezen sokat.
Verekszik, de nem komolyan.
Nekem segít, ha kell,
lehet, hogy nem örömmel.*

*Ez az egész nem mese,
ilyen a padtársam, Emese.*

Lábadai Csongor, 6. osztály, Cseh Károly iskola, Ada

A házi feladat

*Anyám kitepte a lapot,
mivel rondán írtam a házi feladatot.*

*Apám kiszólt a szobából,
elég lesz a vitából.*

*Még nem is lett pirkadat,
mire meglett a házi feladat.*

Ágoston Árpád, 6. osztály, Csáki Lajos iskola, Topolya

A mérkőzés

A focizás délelőtt a focipályán kezdődött nagy izgalom közepette. A bemelegítés után bementünk az öltözőbe és felöltöttük a mezeket. Én kivételesen a 7-es számút kaptam, melynek nagyon megörültem, hiszen a példaképem, Ronaldo is a hetes szám alatt játszik.

A pályán a bírói sípszó után elkezdődött a mérkőzés. Örültem, mivel a balszélső beállítást kaptam. A második félidő közepe felé járt az idő, amikor is kiváló lehetőségem adódott – a háló felé vettem az irányt, mint szélvész, mikor az ellenfél játékos a becsúszott, a labdát elveszítettem, én pedig a fűvön találtam magam...

A bíró tizenegyest fűjt...

– Ez az!! – mormoltam magamban mérgesen.

A büntető rúgásához nagy erőt vettem és élesen összpontosítottam, aztán bevágtam!

Most már lesz, ami lesz... Az eddigi eredmény így is, úgy is egyenlő, a hálót védőtől függ a végeredmény.

Abban a pillanatban hangos üvöltés, üdvrivalgás hallatszott a lelátókról, a barátaim rohantak felém.

Tehát sikerült! A 7-es mez szerencsét hozott, én pedig bizonyítottam. Magamnak.

A mérkőzés utáni örömmámor befejeztével az edző elismerő és bátorító szavai hallatszottak:

„Ügyes voltál, Martin, csak bízzál magadban, sikerülni fog!”

A nagytatám, aki mindig elkísér, és a legnagyobb támaszom a foci-ban, büszke volt rám, és ez jó érzés.

Pejic Martin, 5. osztály, Sever Đurkić iskola, Óbecse

Nyári élmény

Júniusban alig vártam, hogy befejeződjön az iskola, és elkezdődjön a nyári szünet.

Igaz, ami igaz, hogy előbb munkával kezdődött. Szalmahordás volt, és segítenem kellett a szüleimnek a behordásban. Kint a földön én voltam a traktorista. Amikor befejeztük, igaz egy hétig tartott, párszor elmentünk Adára, a fürdőbe fürödni.

Ezután egy hetet Tornyoson töltöttem a mamáméknál. Nagyon szeretek náluk. Mikor onnan hazajöttem, a másik mamához mentem egy hétre, de itt már a kisöcsém is velem volt. Sokat fürödtünk a nagy medencében, amit a mama vett, hogy fürödhessünk, amikor csak akarunk.

A legjobb nyári élményem mégis a Batty tábort volt, amit az orahovói iskolában tartottak. Az idén már harmadízben mentem ebbe a táborba. Sátorban aludtunk. Sok baráttra tettem szert. Sokat táncoltunk, ami bizony fárasztó volt, de megérte, hiszen a hét leteltével egy szép táncot sajátítottunk el. Volt a táborban egy nálunk idősebb fiú, aki ijesztgetett bennünket, és féltünk is tőle, de végül ez is megoldódott. Az utolsó nap egy szép műsorral búcsúztunk a tábortól. Úgy érzem, hogy eseménydús volt a nyári szünetem, még ha a tengerre, sajnos, nem is juthattam el.

Uratkozni nem volt időm, hisz nagyon gyorsan elszállt ez a két és fél hónap, és most újból itt vagyunk az iskolapadban.

Hatala Lolita, 5. osztály, Október 18. iskola, Zentagunaras

A szem örömei

*Szeretem a nyarat,
A meleg napsugarat,*

*A fagyalt édes, tejes ízét,
A pihentető Tisza vizét,*

*A horgászat csendességét,
A természet szépségét,*

*A kellemes, nyári szellőt,
És az egész szabadidőt!*

**Bartus Valentina, Gyalus Ádám, Király Emese, Lábadi Csongor,
Nagypál Kata, 6. b osztály, Cseh Károly iskola, Ada**

Ludasi és dávodai élmények

Hát nekem ez a nyári szünidő nagyon tetszett! Most két élményt fogok részletesen leírni. A ludasit és a dávodit.

Kezdem Ludással. A szabadkai rokonaim szomszédjának Ludason van egy nyaralója. Szóval egy pénteki napon elindultunk Szabadkára, ahol sokat játszottunk, fürödtünk. Estefelé bementünk egy pékségbe. Akkor ettem életem legrosszabb burekját! Amikor Ludasra értünk, már nagyon sötét volt. Aludnunk kellett. Amíg a felnőttek beszélgettek, addig mi pihentünk. Nagyon rosszul aludtam. Másnap reggelire Nesquiket ettem. Délelőtt csak trambulinoztunk, de az is csuda jó volt. Ugrottunk fekekest, térdest, mindent, amit el lehet képzelni. Elérkezett az ebéd! Sült szalonna, sült kolbász, csevap! Hmm! Ebéd után még egy jó nagyot fürödtünk! A medence akkora volt, mint a szobám. Az volt az igazi, amikor Kati tetám is beszállt. A trambulínról ugrottunk a medencébe. Pehhemre volt egy balesetem. Fejest akartam ugrani, de úgy bevertem az orromat, hogy még ma is fáj. Éjszaka úgy aludtunk, mint a bunda. Sajnos másnap esett az eső, s emiatt nem lehetett fürdeni, de mi feltaláltuk magunkat és rajzoltunk. Amikor elállt az eső, trambulinoztunk. Akkor a fiúk kitaláltak egy nagy butaságot. Azt, hogy aki legmagasabbra ugrik, azt én megpuszilos! Persze én egyiket sem akartam megpuszítani. Délután hazautaztunk.

Most jöjjön Dávod! Már jó ideje az élmény előtti napokon csak Dávodról beszéltem. Amikor eljött a várva várt nap, akkor voltam csak igazán bezsongva. Amikor megérkeztünk, megvettük a jegyeket. Kerestünk egy hűvös helyet, és lepakoltunk. Először a gyógyvízbe mentünk. Aztán a kálózahajóba. Ott lehetett csúszni, mászni. Aztán csúszdázni indultunk. Először a narancsra. Húú, az szuper! Gumival kell lecsúszni. Apuval, anyuval, Diával csúsztam. Még egyedül is. A citrom is nagyon jó. De a kék családi is. Utána a mosógépbe mentem. Forogtam, forogtam és forogtam.

Az úszómedence is tuti volt. Még Lara is ugrált. Ebédre szendvicset és palacsintát ettünk. Utána fagyit következett. Fincsi volt. Hétkor hazamentünk.

Ezek voltak számomra a nyári szünet legkellemesebb pillanatai.

Guzsvány Martina, 5. osztály, József Attila iskola, Bácskertes

Színház az egész világ (Néhány gondolat az életről)

Shakespeare szerint színház az egész világ, a színészek pedig maguk az emberek.

Az élet hét felvonásból áll. A legszerencsésebbek azok, akik a hetedik felvonásban is szerepet kapnak. Sokaknak, sajnos, előadás közben legördül a függöny, és a színdarabnak vége szakad. Jómagam már túl vagyok az első felvonáson, és most a második közepén tartok. A darab lassan komolyodik, egyre több gyakorlást igényel. Az igazi próbatétel még hátravan. Az iskolás évek gyorsan elrepülnek, s hogy mit hoz a jövő, nem lehet tudni. Terveim vannak, és ha minden jól alakul, az alakításom sikeres lesz. A véletlenek sem mellékszereplők, de én mindent megteszek a közönség tapsáért.

Bucko Tamás, 7. osztály, Majsai Úti iskola, Szabadka

RÜGYFAKADÁS

Az ősz

Ebben a fogalmazásban az őszi írók, amely számomra a legtar-
kább évszak.

Ősszel a természet elfárad, és téli álmára készül. A nyár elsétál, a vándormadarak búcsúznak. A fák lehullajtják színes leveleiket. Ilyenkor sok gyümölcs terem, szőlő, körte, alma.

Ősszel kezdődik a tanítás. Az idén negyedikes lettem. Erre az évszakra jellemző az is, hogy lehül a levegő, elő kell venni a melegítőket és a pulcsikat a rövidnadrágok és a nyári ruhák helyett.

A lábbelik közül a tornacipőket és a csukott cipőket kell elővenni a cipősszekrényből. Ezek a ruhadarabok és lábbelik nagyon örültek, amikor elővettem őket, mert egész nyáron a sötét szekrényben szomorkodtak. Szeretem az őszt, mert ez színekben a legszebb évszak.

Bauer Kira, 4. osztály, Testvériség–Egység iskola, Bezdán

Az ősz

*Elérkezett szeptember elseje,
a diákok észforgató réme.
Hullanak a levelek,
sárgás, barnás színűek.*

*Készülődnek a madarak,
a nagy útra indulnak.
Itt van az ősz, s most a nap sugara
a természet halk alkotója.*

Zsoldos Krisztián, 5. osztály, Néphősök iskola, Csantavér

Önéletrajz

Dátum: 1998. december 17., délután 2 óra és 2 perc.

Helyszín: a szabadkai kórház egyik terme.

Téma: ... a születésem.

Pár héttel korábban...

A szüleim nagy buzgósággal rendezik Bence szobáját. Képek a falon, pelenkák a polcon, játékok egyelőre a szekrényben, a kiságy rendesen kibiztosítva, kiscipők és kisruhák a ruhatárban. Mindenki nagy lelkesedéssel vár rám. A családban a második gyerek lettem. Én, Enikő. Nem Bence, Enikő! Szeles Enikő. A szüleimet kisebb csalódás érthette, ők a kisfiúnak szurkoltak, mivel az elsőt is annak szerettték volna. De sajnos mindkettő lány lett, és mivel három év a korkülönbség, napjainkban, 2012-ben anya és apa kénytelen hallgatni az állandó viaskodásunkat az egyes ruhadarabok, a cipők és az ehhez hasonlóknak felett. No de térjünk vissza a kiskorunkra, illetve az én kiskoromra. Az oviban többnyire szófogadó voltam. Ehhez talán az is hozzájárulhatott, hogy az itthoniak megtanítottak arra, hogy ennek a családnak négy tagja van, és másokra is tekintettel kell lenni. Nos, ahogy kamaszodom, ez a törvény lassan kezd bennem halványodni. Öregszem, a lassan közelebbi születésnapjaimon 14 darab gyertya fog állni.

Az idén kezdtem az általános sulit utolsó évét, a nyolcadikat. Csantavéren élek, és a helyi Hunyadi János iskolába járok. Végiggondolva, szeretek ide járni. Az eddigi színötös tanulmányi eredményeimet a tanároknak köszönhetem.

A továbbiakra csupán egy-két kisebb tervem van. Lehetőleg egészségügyi középiskolába mennék. S hogy hogyan tovább, az még a jövő titka.

Szeles Enikő, 8. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

RÜGYFAKADÁS

Kedvenc időtöltésem

Elsőben kezdtem focizni,
Azt se tudtam, hogy az mi.
A labda körül bolyongtam,
Nagyon sokat kacagtam,
Rengeteget tanultam,
Miközben gyorsan futottam.

Versenyekre is elmentünk,
Serleget is szereztünk,
A serleggel érem járt,
Őt díszíti a szobám.
Most is járok edzésre,
Hátha híres focista lesz belőlem.

Hajdú László, 5. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

Egy szőlőszem története

Hol volt, hol nem volt – voltam én, egy szőlőszem egy fűtőn.

Nőttem és nőttem... és még egy kicsit nőttem. Együtt a tesókkal. Jól éreztük magunkat. Közben meg nyár lett, aztán meg kora ősz. A nap lilára érlett. Csak hát fogytunk, hisz a gyerekek meg a madarak ettek, csipegettek minket. Aztán meg jött egy ember, leszedett és elvitt. Aztán jól összetapostak!... Ekkor azt mondtam:

– Áááá! Úúúúúúúú! Ááááúúúú!

Musttá lettem. Majdnem elkaptak egy pohárral vagy mivel. Aztán meg egy gyárba vittek. Vártam, hogy ott mi történik velem. Vártam és vártam, és még mindig csak vártam. Lassan bor lett belőlem. Ennek már jó pár éve. Ezután palackoztak, és boltba küldtek. Megvettek engem a borszerető emberek. Megvettek, megisznak. Épp erre várva írom ezt a történetet.

De viszlát! Pont most öntenek a pohárba!

Nyúl Sámuel Balázs
a szőlőszem

Nyúl Sámuel, 5. osztály, Moša Pijade iskola, Pacsér

Kalandos egy rémálmom volt

Egy napsütéses reggelen kimentem a kertbe, és megláttam egy hatalmas tököt. El nem tudtam képzelni, hogyan került oda, hiszen este még nem volt ott. Olyan varázslatos volt az egész. Hirtelen furcsa zajra lettem figyelmes. Halk, nyikorgó hang, és kinyílt egy ajtó. Beléptem rajta, és a tökben találtam magam.

Bent minden csillogott-villogott. Ahogy haladtam előre, megláttam a padlón két lábnyomot. Ráléptem az egyikre, és egy lépcső gördült ki elém a falból. Lementem rajta egy pincéhez hasonló helyiségbe, de alig láttam valamit, olyan sötét volt. Abban a pillanatban, ahogy leérem, felgyulladtak a fények. Nyolc darab ajtó tárult a szemem elé, de nem tudtam eldönteni, hogy melyikben menjek be. Amíg ott álltam és vacilláltam, jöttek a tökszellemek, és zavarni kezdtek. Futásnak eredtem. Addig futottam, amíg egy hatalmas kerítés nem állta utamat. Nem is volt időm arra gondolni, hogy mi lett volna, ha inkább bemegek az egyik ajtón? A mászás nem volt soha az erősségem, de nem tehettem mást, mentettem az irhám. A tökszellemek utánam másztak, és tovább üldöztek. Ekkor jutott eszembe, hogy előző nap készítettem egy adag fényrózsakivonatot, amit a zsebembe dugtam. Előkaptam, és amikor már közel értek, lelocsoltam őket. Kiabálni kezdtek és szétfeszültek. Azt se tudtam, hol vagyok, és a senki földjéről hogyan jutok haza. Addig imádkoztam, míg egy tökmadarat nem küldtek az égiek, hogy hazarepítsen. Repültünk a mélyből a felszínre, onnan egészen a házunk kertjébe.

A kalandos út után napokig nem tértem magamhoz. Őszintén remélem, ha legközelebb is találok egy rejtélyes módon a kertünkbe kerülő tököt, vagy rá sem nézek, vagy inkább jó messziről elkerülöm.

Kovács Hargita, 6. osztály, Móra Károly iskola, Szaján

Kedves Pajtások!

Buckó Tamás (Szabadka, Majsai Úti iskola) **fogalmazására** nagyon is illik a mondás, hogy **rövid, de velős**. Ha elolvassátok ezt az írást a mai Rügyfakadásban, és követitek Tamás gondolatmenetét, azt is megállapíthatjátok, hogy szellemes. Jó ötlet, hogy a Shakespeare sugallta képet, a maga életére vetítve, felvonásokra bontja (sőt a szokásos 5 felvonást meg is toldja). S mintha összebeszélt volna a csantavéri nyolcadikosokkal, hogy az említett felvonásokat töltsék meg a saját életükből vett jelenetekkel, **Csantavérről önéletrajzokat** kaptam a múlt héten. Így került be **Szeles Enikő** önéletrajza a mai Rügyfakadásba.

De ha már színházban gondolkozunk, a ma olvasható többi fogalmazás és vers is beleillik az élet nagy forgatókönyvének jelenetébe.

Az elmúlt héten nagyon sok írás került a Rügyfakadás postaládájába, ezért most a szorgalmasok névsora következik:

Ada: Agócs Bence, Apró Barnabás, Bartus Valentina, Capár Andrea, Deissinger Dániel, Dér Ákos, Dobrotka Dominik, Dorogi Dominik, Farkas Péter, Ginder Viktor, Király Emese, Koliger Maxwell, Kovács Dániel, Könyves Fanni, Lábadi Csongor, Lajkó Csenge, Lehocki Péter, Nagypál Kata, Nagy Viola, Pétervári Hédi, Rica István, Smit Erik, Toldi Miklós, Tóth Orsolya, Varsi Anett, Urbán Nikolett és egy névtelen; Csoportmunkával készítették egy-egy írást: Agócs B.–Deissinger D.–Koliger M.–Capár A.–Tóth O.; Bartus V.–Gyalus Á.–Király E.–Lábadi Cs.–Nagypál K.; Berec M.–Urbán N.–Toldi M.–Nagy V.–Kordován A.–Kovács D.; Pétervári H.–Hanák A.–Farkas P.–Apró B.; Alliteráló sorokat írtak az 5. b és 5. c osztály tanulói;

Csantavér: Ali Amina, Babić Ivet, Dulity Éva, Gábor Tímea, Greus Áron, Hajdú László (2 írás), Horvát Réka, Jurcsek Flóra (2 írás), István Anna, Kollár Beatrix, Kovács Noel, Mecserik Vivien, Pletikoszity Dávid, Polyákovity Lehel, Rózsa Boglárka, Temunovity Sztella, Transcik Martin, Vörös Viktor, Zserai Petra és Zsoldos Krisztián;

Pacsér: Cindel Angéla, Csányi Ágnes, Csipak Dániel, Drágity Nikolett, Fábrián Márk, Falletta Léna, Juhász Gergő, Mészáros Martina, Mijić Martin, Nagy Dávid, Nagy Viktória Blanka, Nyúl Sámuel Balázs, Rózsa Evelin, Šaršanski Nikolett, Szabó Emese Virág, Tóth Cintia, Vakula Bence és Vilhelm Tamara;

Szaján: Bóka Boglárka, Kovács Hargita;

Topolya, Csáki Lajos iskola: Ágoston Árpád, Egri Sára, Fárabás Petra, Fárabás Tamara, Hajdu Amanda, Kovács Katona Ámor, Kovács Richárd és Szloboda Rebeka;

Zentagunaras: Csabai Márk, Dudás Dominik, Fekecs Erzsike, Hatala Lolitta, Horváth Gergő, Major Fanni és Tóth Barbara.

Üdvözlettel:

Tomán Mária

Alliteráló sorok

Barna Béla bement a boltba, bekente a bajuszát bűdös barna boksszal. (Lajkó Réka)

Csóró csöves csövet csócsál csámcsogva. (Dudás Ádám)
Ma Mamintit másoltam a motoros macimra. (Dér Ákos)
Szabó Szepesi Szabolcs szereti a szalámit. (Muzslai Anikó)
Kicsi Kristóf kecskéjének káposztát keres. (Bognár Ivett)

Ada, Cseh Károly iskola, 5. b osztály

Kacifántos Kitti a kabátját Katától és Karcstól kapta kölcsön. (Varsi Anett)

Zárkózott Zalán zabot zabáló Zebrát zaklattott. (Papilion Zalán)
Aranyos Anett aranyalmát akart akasztani az akváriumba. (Kőrösi Kitti)

Álmos Ádám átalakítja Átverhető Ádámot. (Tóth Ádám)
Reggel rögtön rátaláltam a ravasz rókára. (Katona Corine)

Ada, Cseh Károly iskola, 5. c osztály

A színésznő a Csillagok háborúja első részével robbant be a köztudatba, Padmé szerepében. Finom szépsége és tehetsége ezek után sok rendezőt megbabonázott. Nem is csoda, hogy a szerepfelkérések egymás után érték Natalie-t, ő pedig szorgalmasan válogatta, melyik filmben játszson. Egyik legismertebb a Fekete hattyú lett, amiért tavaly megkapta a filmszakma legrangosabb elismerését, az Oscar-díjat is. Képzelt interjúnk Natalie Portmannel készült.

– Mit mesélnél a gyerekkorodról?

– Izraelben születtem a nyolcvanas évek legelején. Szüleimmel nem sokkal a születésem után költöztünk Amerikába. Egyedüli gyermek vagyok, így nyilvánvalóan nagy elvárásokat támasztottak felém. Az életemben mindig is jelen volt a fegyelem. A szüleim sokat meséltek a felmenőimről, akiknek nehéz életük volt, így én is megtanultam megbecsülni mindazt a jót, amit az élet nyújt. Azt is megtudtam, hogy semmi sincs ingyen, ezért számomra a legfontosabb mindig is a tanulás volt, hiszen a tudással lehet igazán kapukat kinyitni. A mottóm is mindig az volt, hogy inkább legyek okos, mint filmsztár.

– Mi érdekelt leginkább?

– A művészetek, főleg a tánc, de modellkedtem is. Színészkedni is gyerekefjével kezdtem.

– Melyik volt az első filmszereped?

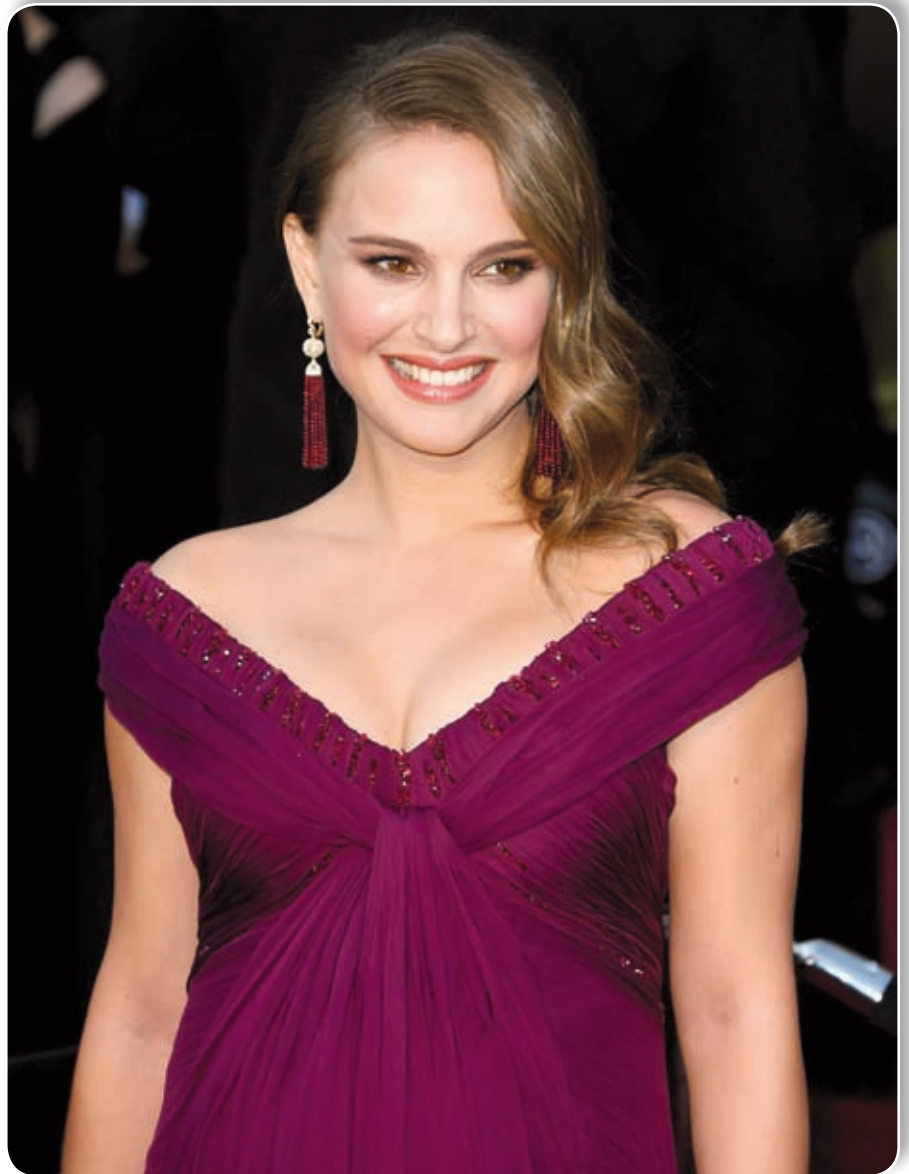
– Talán azt várjátok, hogy egy tinifilmet mondok, de nem így történt. Ez a Leon a profi volt, amelyben Jean Reno oldalán szerepelhettem. Az első filmem tehát egy olyan alkotás volt, amelyet a koromnál fogva még én sem nézhettem meg.

– A Csillagok háborújában Padmét játszottad, és ez hozta meg neked a hírnevet. Szerttetted ezt a szerepedet?

– Nagyon szerettem, és a filmet is, hiszen nagy kultusza van szerte a világban, és több korosztály kedvence. A szerepemben nem is a megformálás volt talán a legnehezebb, hanem a sminkeseknél és fodrászoknál eltöltött órák. Emlékszetek? Mindig fura nagy úri frizurákat hordtam.

– Ezek után fejest ugrottál a filmiparba?

– De még mennyire, hogy nem! Mint említettem, nálam a tanulás van az első helyen. Nem érdekelt a siker, inkább elkezdtem pszichológia szakra járni. Azt sem bántam volna, ha emiatt kerékbe török a karrierem, de nem így történt. A diploma nagyon hasznos, mert bármi is történik, mindig van egy szakmám. A pszichológia ugyanakkor a színészetnél is segít, mert megtanultam megfigyelni az

Natalie Portman

embereket, általa pedig jobban megértem azokat a karaktereket is, akiket el kell játszanom.

– A tanulás minden idődet elvette?

– Eléggé, de azért sort kerítettem néhány filmre, például Csehov Sirályára, és természetesen a Csillagok háborúja második részére, a Klónok támadására, mert azt ki nem hagytam volna. Viszont miután megszereztem a diplomát, egyre több filmszerepet vállaltam.

– Igaz, hogy nagyon elkötelezett vagy a szerepeid iránt?

– Csak akkor érdemes vállalni valamit, ha azt százszázalékosan csináljuk. Igen, a V mint Vértbosszúban a szerep kedvéért kopaszra nyíratkoztam. A haj visszánő, a jelenet viszont trükkök nélkül lett élethű. A Fekete

hattyúnál pedig napi nyolc órát is gyakoroltam a balettet, és lesóványodtam, hogy balett-táncosnői alakom legyen. A szakma végül értékelte a törekvésemet, és megkaptam az Oscar-díjat.

– Mi fontos még számodra az életben?

– Az állatok, mert az állatok a barátaink. Gyerekkorom óta nem eszek húst, semmi állati eredetűt, és nem hordok semmit sem, ami állatból készült. Különösen a hegyi gorillák tanulmányozása érdekel.

– Hogyan viseled el a népszerűséget?

– Összezavar, és nem értem. Egy színésznek más életében kell vájkálnia, hogy élet-hűen eljátszhassa a karaktert. Ha sztár vagy, ez pont fordítva történik: akkor a te életedet kezdik ki.

L. M.

Charles Lamb–Mary Lamb

Hamlet, dán királyfi

(Részlet)

Gertrud, dán királynő Hamlet király hirtelen halálával özvegyé lett, de két hónap sem telt bele, férjhez ment a király öccséhez, Claudiushoz. Ezt abban az időben mindenki furcsa tapintatlanságra, érzéketlenségre vagy még rosszabbra magyarázta. Ennek a Claudiusnak testi-lelki tulajdonságai semmiképpen sem hasonlítottak a királynő elhunyt férjére, külső megjelenése éppen olyan hitvány volt, mint amilyen alantas és nemtelen a természete, és sok lélekben elkerülhetetlenül feltámadt a gyanú, hogy Claudius titkon eltette láb alól bátyját, az elhunyt királyt, azzal a szándékkal, hogy feleségül veszi a király özvegyét, s Dánia trónjára lép, kizárva az örökösödésből az ifjú Hamletet, az eltemetett király fiát, a trón jogos örökösét.

De a királynő e meggondolatlan lépése senkire sem hatott annyira, mint éppen a királyfira, aki szinte imádásig szerette és tisztelte halott atyjának emlékét, s mert becsületérzése kényes volt, s maga is kitűnt az illendőség gyakorlatában, nagyon szívére vette anyjának, Gertrudnak e méltatlan viselkedését, annyira, hogy az apja halálán érzett bánat s a szégyenkezés anyja házassága miatt mélységes mélabúval felhőzte be ezt az ifjú herceget, s egész jókedve és tetszetős külseje veszendőbe ment. Már nem talált gyönyörűséget, úgy mint azelőtt, a könyvekben, s már nem űzte az ifjúságához illő fejedelmi gyakorlatokat és játékokat. Megunta a világot, gyomlálatlan kertnek látta, ahol elfojtottak minden nemes virágot, és csak gyom és gaz tenyész. Nem az nehezedett lelkére, hogy megfosztották a tróntól, jogos örökétől, bár ezt is keserű sebnek, fájdalmas méltatlanságnak érezhette egy fiatal és nagyratörő királyfi, de még sokkal inkább az keserítette el, az emésztette föl minden jókedvét, hogy anyja úgy el tudta felejteni apjának emlékét. És még hozzá milyen apát! Azt, aki a királynőnek olyan szerető és gyöngéd férje volt; és a királynő is mindig úgy viselkedett, mintha szerető, engedelmes hitvese lenne férjének, úgy csüngött rajta, mintha szerelme is egyre növekedett volna; és most, két hónap múlva, sőt az ifjú Hamlet úgy érezte, még két hónap sem telt bele, máris újra férjhez megy Hamlet nagybátyjához, saját drága urának öccséhez, márpedig ez önmagában is rendkívül illetlen, törvénytelen házasság a közeli rokonság miatt, de méginkább azzá teszi

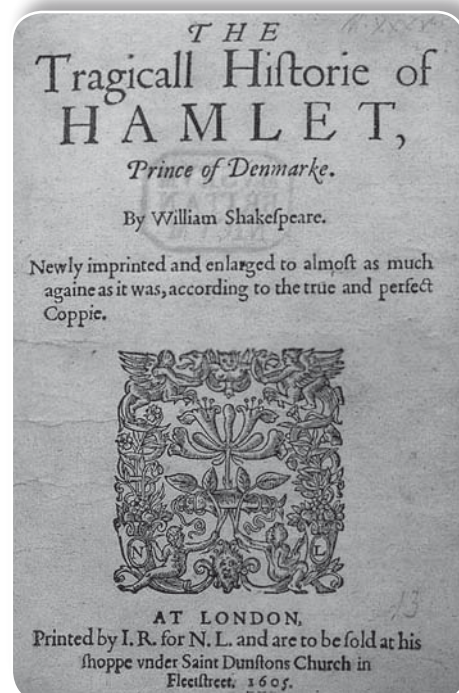
a gonosz hamarság, amivel megkötötték, és az is, hogy milyen nemtelen jellemű férfit választott társul trónjára és ágyába. Tíz királyság elvesztése sem rontotta volna meg ennyire ennek a becsületes, fiatal hercegnek a kedvét, az sem borította volna ilyen ködbe a lelkét.

Anyja, Gertrud, és a király hiába igyekeztek szórakoztatni őt: Hamlet még mindig talpig feketében jelent meg az udvarnál, úgy gyászolta a királynak, apjának halálát, és a gyászt sohasem vetette le, még anyja kedvéért sem a királynő esküvője napján; arra sem lehetett rábírní, hogy részt vegyen ennek a – mint ő érezte – áldatlan napnak ünnepségein vagy mulatságain.

Legjobban az zavarta meg, hogy nem tudta, hogyan történt apja halála. Claudius úgy adta elő, hogy egy kígyó marta meg a királyt, de a fiatal Hamletben az az alapos gyanú támadt, hogy maga Claudius volt az a kígyó, egyszerűbben szólva, hogy Claudius meggyilkolta Hamlet királyt koronájáért, s a kígyó, aki megmarta a királyfi apját, most a trónon ül.

Mennyire jogos ez a feltevése, mit kell gondolnia anyjáról; mennyire volt beavatva anyja e gyilkosságba, vajon tudtával és beleegyezésével vagy anélkül történt – állandóan ezek a kételyek gyötörték és kavarták fel a királyfit. Az ifjú Hamlet fülébe eljutott az a szóbeszéd, hogy az őrt álló katonák a palota előtt, a téren, éjfélkor egymás után két-három éjszakán jelenést láttak, amely megszólalásig hasonlított a halott királyhoz, Hamlet apjához. Ez a látomás minden alkalommal tetőtől talpig ugyanolyan fegyverzetbe volt öltözve, mint amelyet tudvalevőleg a halott király viselt. Akik látták a jelenést – köztük volt Hamlet legjobb barátja, Horatio is –, beszámolójukban egyetértettek a kísértet megjelenésének idejében és módjában: pontosan akkor tűnt föl, amikor az óra tizenkettőt ütött, halovány volt, arcán inkább bánat, mint harag látszott, szakálla szürkés, olyan ezüstderes, amilyenek életében látták; ha megszólították, nem felelt, egy ízben azonban, mintha már fejét emelte s úgy tett volna, mint aki szólni készül, de abban a pillanatban a kakas hajnalt kukorékkolt, ennek hallatára a jelenés elhanyaglott, és nagy hirtelen eltűnt szemük elől.

Az ifjú királyfit különös ámulatba ejtette elbeszélésük, amely túlságosan is határozott és egybehangzó volt ahhoz, hogysem kétel-

A Hamlet, dán királyfi 1605. évi kiadása

kedhetett volna benne. Arra a következtetésre jutott, hogy a katonák csakugyan apjának szellemét látták, ezért elhatározta, hogy ezen az éjszakán ő is együtt örökdi a katonákkal, így talán ő is megláthatja a jelenést. Magában ugyanis úgy okoskodott, hogy az ilyen kísértet nem jön semmiért, hanem nyilván van valamilyen közölnivalója, és ha eddig néma maradt is, neki majd beszélni fog. S türelmetlenül várta, hogy az éjszaka leszálljon.

Amikor megjött az éj, Horatióval és Marcellusszal, az őrség egyik tisztjével együtt állt azon a térségen, ahol a jelenés végig szokott haladni. Az éjszaka hideg volt, a levegő szokatlanul csípős és éles, így hát Hamlet, Horatio és társuk beszélgetni kezdett az éjszakai hidegről, de ezt a beszélgetést hirtelen félbeszakította Horatio: jelentette, hogy közeledik a kísértet.

Apja szellemének láttán Hamletet hirtelen megdöbbenés és félelem fogta el. Először az irgalom angyalához és az égi szolgálkhoz fordult, hogy őrizték meg őt, mert nem tudta, üdvözült lényel vagy kárhozott manóval van-e dolga, vajon gonosz vagy kegyes céllal jött-e? De azután lassanként bátorságra kapott, s apja – mert annak látta – olyan fájdalmasan tekintett rá, mintha beszélgetni szeretne vele, s mindenképpen annyira hasonlított ahhoz, aki életében volt, hogy Hamlet nem állhatta meg, hogy meg ne szólítsa. A nevének nevezte, Hamletnek, királynak, atyjának szólította, s könyörgött neki, mondja meg, miért hagyta oda a sirt, melybe csöndesen betették, hogy újra ellátogasson a földre s a hold fakó fényére. Arra kérte, tudassa velük, mit tehetnek, hogy békét szerezzenek szellemének.

A szellem pedig intett Hamletnek, hogy jöjjön vele valamilyen távolabbi helyre, ahol egyedül lehetnek. Horatio és Marcellus le

**Edwin Booth amerikai színész
Hamlet szerepében 1870 körül**

akarták beszélni az ifjú királyfit arról, hogy kövesse a szellemet, mert félték, valamilyen gonosz lélek lehet, aki a közeli tengerbe csalná, vagy egy borzadályos sziklacsúcsra, s ott más, iszonytatóbb alakra válva esztől foszthatná meg a királyfit. De tanácsaik, kéréseik nem másították meg Hamlet eltökéltségét, hiszen Hamlet sokkal kevésbé törődött életével, mintsem attól félt volna, hogy elveszti. Ami pedig a lelkét illeti – azt mondta –, abban mi kárt tehet a kísértet, hiszen ez a lélek épp olyan halhatatlan lény, mint maga a szellem. S Hamlet egy oroszán erejét érezte magában, kiszakította magát barátai közül, pedig azok mindent megtettek, hogy visszatartsák, aztán követte a szellemet, bárhova vezesse is.

Amikor egyedül maradtak, a kísértet végre megszólalt, s elmondta, hogy ő apjának szelleme, Hamlet királyé, akit kegyetlenül meggyil-

oltak, azt is elmondta, hogyan: saját fivére, Claudius, Hamlet nagybátyja ölte meg, amint ezt Hamlet már úgyis gyanította, abban a reményben, hogy így utódja lehet ágyában is és a trónon is. Kertjében aludt – ez volt szokása minden délután –, amikor áruló fivére odalopódzott hozzá, s mérges csalmatok levét öntötte fülébe, s ez a szer, mint a keneső, olyan gyorsan fut át a testben minden ösvényt és kaput, összerántja hirtelen az ép vért, s undok ótvarral kérgezi a bőrt. Így hát fivérének keze álmában rabolta el koronáját, királynőjét és életét. Könyörgött Hamletnek, hogyha valaha is szerette édesapját, bosszulja meg rút, erőszakos halálát. S a szellem elpanaszolta fiának, hogy anyja erénye így eltántorodhatott, és hűtlen lett első férjének hiteseihez, hozzáméért férje gyilkosához. De azért óvta Hamletet, hogy bárhogy lát a bosszú művéhez gonosz nagybátyja ellen, ne törjön anyja személyére, hanem bizza őt az égre s a lelkiismeret szúrásaira és töviseire. És Hamlet megígérte, hogy mindenben követi a szellem utasításait, aztán a szellem elenyészett.

Amikor Hamlet egyedül maradt, ünnepélyesen megfogadta, hogy mindazt, ami emlékezetében él, mindazt, amit valaha is tanult könyvből vagy tapasztalásból, tüstént elfelejti, és semmi sem marad meg agyában, csak annak emléke, amit a szellem elmondott neki, és az amit teendőül a lelkére kötött. Ennek a beszélgetésnek részleteit Hamlet senkinek sem mondta el, csak kedves barátjának, Horatió-nak, s neki is, Marcellusznak is megparancsolta, hogy tartsák szigorúan titokban mindazt, amit ezen az éjszakán láttak.

(...)

Az Irodalmi Kalandtúra című rovatunkba ezen a héten dr. Katona Edit hozott fényképet és választott hozzá nagyszerű irodalmi szövegrészletet!

William Shakespeare

Hamlet

(Részletek)

HAMLET

„Több dolgok vannak földön és egen,
Horatio, mintsem, bölcselmetek
Álmodni képes. De jerünk tovább:
Itt mint elébb: az Isten úgy segítjen,
Bármily fonákul viselem magam...

Kizökkent az idő; – ó, kárhozat!
Hogy én születtem helyre tolni azt.”
(I. felv.)

„Lenni vagy nem lenni: az itt a kérdés.
Akkor nemesb-e a lélek, ha tűri
Balsorsa minden nyugét s nyilait;
Vagy ha kiszáll tenger fájdalomja ellen,
S fegyvert ragadva véget vet neki?”
(III. felv.)

Kedves Olvasó Tanulók!

Úgy vélem, nagyon izgalmas (és „felnőtt”) téma, illetve műalkotásrészletek kerültek a mai Gyöngyhalász rovatba. Azzal indult a képzetársítások sorozata, hogy kaptam néhány csodálatos fényképet a világirodalom híres helyszínéről, Helsingörből. Dr. Katona Edit egyetemi tanár járt ott, küldte el rovatunknak Gergely József fotóit, és választott számotokra részleteket **William Shakespeare** (1564–1616) **Hamlet, dán királyfi** (1601) című drámájából. Nem tudom, hogy lehet-e, vagy kell-e irodalmi minősítések esetében „legek”-ben beszélni, de a Hamletet tényleg úgy emlegetjük, mint a világirodalom egyik leghíresebb drámáját, mely a dániai Helsingörben játszódik. Főhőse a nagyreményű királyfi, Hamlet, aki humánus beállítottsága, sőt tétova magatartása ellenére lesz erőszakos cselekedetek főszereplőjévé, miután apja szellemétől megtudja, hogy bűntény áldozata lett, gyilkosa pedig nem más, mint saját testvére, Hamlet nagybátyja, a trónbitorló Claudius, akihez időközben édesanyja is feleségül ment. A Shakespeare-dráma nyomán számos szállóige vált ismertté és használatossá az európai kultúrában. Pl., amikor gyanakodunk valamire, szoktuk mondani: „Valami bűzlik Dániában!” Nagyon ismertek a dráma zárósorai. A jobb sorsra ér-

demes, tragikus körülmények között elhunyt emberre mondjuk (miként Fortinbras, norvég király a drámában): „Ha megéri, nagy király vált volna belőle!” De a Hamlet leghíresebb mondatát maga a királyfi ejti ki a száján, miután apja szelleme arra kéri, álljon bosszút; habitusa és meggyőződése azonban ennek teljesen ellentmond. „Lenni vagy nem lenni: az itt a kérdés!” (To be or not to be, that is the question!)

A 18–19. századfordulón élt és alkotott egy angol testvérpár, **Charles Lamb** (1775–1834) és **Mary Lamb** (1764–1847), akik úgy gondolták, hogy William Shakespeare azért remek író, mert művei nemcsak a beavatottak számára érthetőek, hanem az egyszerű embereket is mélyen érintő kérdéseket (pl. az erőszak, a bosszú, az akadályozott szerelmek stb. története) dolgoznak fel. S úgy gondolták, miért ne lennének ezek a történetek érdekesek a gyerekek számára is. Átírták hát a nagy drámaíró húsz drámáját, vigjátékokat és tragédiákat egyaránt – a gyermek nyelvéhez idomítva azokat; **Shakespeare-mesék** címen váltak ismertté és népszerűvé. A Hamletből olvashattok itt most részletet. Keressétek meg a Lamb-köteteket, és olvassátok el a királydráma történetét teljes egészében!

Bence Erika

Will.I.Am jó és rossz napjai

Will.I.Am rapper, zenész, dalszövegíró, énekes, előadó, színész, DJ és producer. Valójában nincs olyan területe a zenének, ahol ő nem próbálta ki magát. Leghíresebbé mégis a The Black Eyed Peas zenekar tagjaként vált. Az együttes hatalmas világhírnévre tett szert, szinte nem is létezik parti, ahol nem hallani egy-egy dalukat. A siker rájuk telepedett, többször fújtak visszavonulót, amit végül mégis parádés visszatérés követett. Nem is lehet tudni, hogy épp pihennek, vagy új dalokat készítenek. Közben a tagok egyenként is különböző projekteknél vesznek részt. Különösen Will.I.Am pedig egy olyan figura, akivel megfordul a világ, mert nem bír magával. Talán ezért is történhetett meg, hogy egyik napról a másikra megtapasztalta, milyen a fenn és a lenn. Egyik nap a mennyország, másnap a pokol. Lássuk, hogyan telt Will.I.Am két eseménydús napja.

A Marsról szólt

Nagy hírként robbant be, hogy az elsősorban a The Black Eyed Peasból ismert, de szóloban is sikeres Will.I.Am egyenesen a Marsról mutatta be új dalát, amelynek címe alkalomhoz illő: Reach For The Stars.

Köztudott, hogy Will.I.Am szenvedélyes megszállottja a tudomány világának. Elsősorban a technológiai fejlesztések és az űrkutatás rajongója, ezért nagy lelkesedéssel mesélt a dalról is, amely elmondása szerint épp arról szól, hogy milyen elkötelezett követője a tudományos ismereteknek, és mi mindent tesz a népszerűsítésükért.

A rapper és producer ezért összefogott a NASA-val, hogy a nemrég a Marson leszálló Curiosity (Kíváncsiság) névre keresztelt Marsjáró hangszóróit használva mutathassa be új szerzeményét. A számot a NASA egy tudományos-népszerűsítő esemény keretében mutatta be a nyár legvégén egy pasadenai laboratóriumban. A bemutató idejére a helyszínre

Cheryl Cole

Will.I.Am

érkező Will.I.Am az ott összegyűlt diákoknak tartott előadást a Marsról és arról, hogy milyen technológia teszi lehetővé a dal megszólalását a bolygón.

Will.I.Am magánkívül volt a boldogságtól, hiszen ezzel egy régi álma vált valóra. A jótékonyági szervezete, a I.am.angel Alapítvány is bejelentett egy komoly, új kezdeményezést a NASA-val karöltve. Az alapítvány célja, hogy digitális eszközökkel szereljen fel minél több óvodát és iskolát.

Csaknem „otthagya a fogát”

Másnap, amikor talán Will.I.Am épp lekesen mesélte Mars-beli élményeit Cheryl Cole-nak, karamboloztak Los Angelesben. Az énekesnő és a rapper épp a stúdióból tartottak hazafelé, amikor megtörtént a szerencsétlenség. A jelentések szerint Will.I.Am egy Cadillacet vezetett, ami nekiütközött egy parkoló autónak, miközben Cole az anyósülésen ült. Szerencsére ép bőrrel megúszták a kellemetlen kalandot, ezért egy közösségi oldalon azonnal értesítették a rajongóikat, hogy ne aggódjanak.

A Black Eyed Peas énekes, Will.I.Am ezt írta: „Az autóbalesetek egyáltalán nem pörgetnek fel... Örülök, hogy jól vagyok.”

A Girls Aloud sztárja, Cheryl Cole pedig ezt: „Ne aggódjatok, én és iamwill rendben vagyunk.”

Will.I.Am menedzsere is a arról biztosította a rajongókat, hogy a párnak semmi baja nem esett: „Most beszéltem iamwill-lel és minden a legnagyobb rendben. Ő és Cheryl is jól vannak. Ez csak egy kisebb koccanás volt egy hosszú, éjszakába nyúló stúdiózás után. Mindketten jól vannak, volt egy kis ijedség, de szerencsére egyikük sem sérült meg.”

Egy kis sérülés mégis történt, hiszen Will.I.Am-et vérző orral fotózták le, és a Cedars-Sinai-i kórházba szállították, míg Cheryl Cole-t a helyszínen látták el.

Cheryl Cole A Million Lights című turnéja a hónap elején indult Belfastban. Az énekesnő egyébként 2008 és 2011 között a brit X Factor mentora volt, de kilépett, mert inkább a műsor amerikai verziójában folytatta volna a szereplést. Hamarosan azonban kiderült, hogy ott mégsem várják tárt karokkal, így bejelentették: Cheryl Cole „kiesett” a népszerű tehetségkutatóból. Sebaj, legalább a balesetet megúszta.

Összeállította: L. M.

Will.I.Am

Reach For The Stars

Why they say the sky is the limit
When i've seen the footprints on the moon
Why they say the sky is the limit
When i've seen the footprints on the moon
And I know the sky might be high
But baby it ain't really that high
And I know that Mars might be far
But baby it ain't really that far
Let's reach for the stars

Reach for the stars
Let's reach for the stars
(let me see your hands up)

Can't nobody hold us back
They can't hold us down
They can't keep us back
Tiers to the ground
Told your people that we don't mess around
When we're trying out

Please don't turn this down
We will turn it up
Louder than it was before
Like the lion at the jungle, you can hear us roar
When I lie hear, it's like a sonic blaster
Flying just like nasa, out of space master

Hands up, reach for the stars
Hands up, get 'em up high
Hands up, if you really feel alive
Live it up, live it up

Ki a csuda az a Cassie?

Róla beszél a zenevilág. Cassieről, a modellből lett énekesnőről, készülő albumáról, és a nemrég megjelentett második kislemezéről. A Young Jeezyvel közösen készített *Balcony* egy érzelmes, lassú R&B dal. A kritikusok szerint Cassie füledt, érzelmekkel teli hangját nagyon jól kiegészíti Young Jeezy reszelős rapje.

De most tényleg, ki a csuda az a Cassie? Tizenkét évesen kezdett modelledni, jelenleg is P. Diddy ruhakollekciójának egyik arca. A gimnázium után New Yorkba költözött, ahol Ryan Leslie producer felkarolta, és beindult a zenei karrierje is. Debütáló stúdióalbumával, amely 2006-ban *Cassie* címen jelent meg, tinik milliói ismerték meg a nevét. Egy évvel később elénekelt egy betétdalt a *Step Up 2* filmben, amely újabb sikereket hozott neki. Az idén Valentin-napon debütált új kislemeze és videoklipje, a *King Of Hearts*. Az azonos című album épphogy csak nem jelent meg.

Év végéig még egy nagy dobásra számíthatnak a rajongói: Cassie a *Rock A Bye Baby* címmel egy mixalbumot tervez kiadni, több híresség közreműködésével.

Rövidfilmet kapott a dal

A Pet Shop Boys új albuma, az *Elysium* még egészen frissnek mondható. Nemrég jelent meg. Az első kiemelt dalához, az *Invisible*-hez pedig Brian Bress, ismert Los Angeles-i művész készített egy rövidfilmet.

A duó mellett a lemezanyag tárproduceré **Andrew Dawson** volt, aki korábban a Kanye West albumon nyújtott munkájáért három Grammy-díjat vihett haza. Az *Elysium* dalait **Neil Tennant** és **Chris Lowe** Los Angelesben három hónap leforgása alatt vette fel. Bevallásuk szerint *nagyon inspiráló volt Los Angelesben dolgozni, ráadásul egy olyan producerrel, aki több stílusban is otthon van, így új dimenziót tudott a zenéjébe hozni.* Nagyon örültek, hogy ott vehették fel a lemezt, hiszen már többször is jártak Los Angelesben, de ilyen jellegű munkára még nem került sor. Elmondásuk szerint ez friss

hangzást hozott az albumnak, és remélik, hogy ez a rajongóknak is tetszik. Dicséretre méltó, hogy a producer sem maradt adós, ő pedig elmondta, hogy lenyűgözőnek tartja az együttes zenei pályafutását, és a jó ötleteiket.

Az album CD-n, digitális letöltésben és limitált kiadású dupla CD-n is elérhető, utóbbi egy bónuszkorongot is tartalmaz az album instrumentális keveréseivel.

Megtöri a csendet

Megközelítőleg hét év csend után, a hip hop ikon, a producerként is sikeres rapper, Missy Elliott bejelentette, hogy új albumán dolgozik, amely még az idén a rajongók kezébe kerülhet. A készülő stúdióalbumról eddig két új számot mutatott be, a *9th Inninget* és a *Triple Threatet*. Az lemez valószínűleg a *Block Party* címet viseli majd, és annyit tudni róla, hogy a 90-es évekbeli hangzást követi, amelyet Missy nagyon kedvel, de közben megpróbál megfelelni a 21. század elvárásainak is.

Missy az elmúlt években sem hagyott fel teljesen a zenével, hiszen számos előadóval dolgozott együtt, mint producer, azonban saját albuma legutoljára 2005-ben jelent meg, *The Cookbook* címmel. Háttérben maradásának legfőbb oka betegsége volt. Missy Elliott 2008-ban maga tájékoztatta rajongóit, hogy az orvosok Basedow-kórt diagnosztizáltak nála. Ez a gyógyíthatatlan kór egy autoimmun betegség, ami a pajzsmirigy túlműködését okozza. Missy nem hagyja el magát, és teljes erejével küzd a betegség ellen. Saját bevallása szerint mostanában sokat mozog, egészségesebben táplálkozik, és maximálisan odafigyel magára. Sikerült 13 kilót is lefogynia. Állítólag olyannyira jól van, hogy nem szükséges folytatnia a gyógyszeres kezelést, viszont bele kell törődnie abba, hogy az életmódváltással együtt kell élnie.

Top 10

1. Rihanna: Diamonds
2. Psy: Gangnam Style
3. Maroon 5: One More Night
4. Taylor Swift: We Are Never Ever Getting Back Together
5. Fun.: Some Nights
6. Kesha: Die Young
7. The Script feat. Will.i.am: Hall Of Fame
8. Flo Rida: Whistle
9. Taylor Swift: Begin Again
10. Alex Clare: Too Close

Megérkezett a LibreOffice 3.6

Új funkciók és fejlesztések, valamint letisztult felhasználói felület jellemzi az új kiadást.

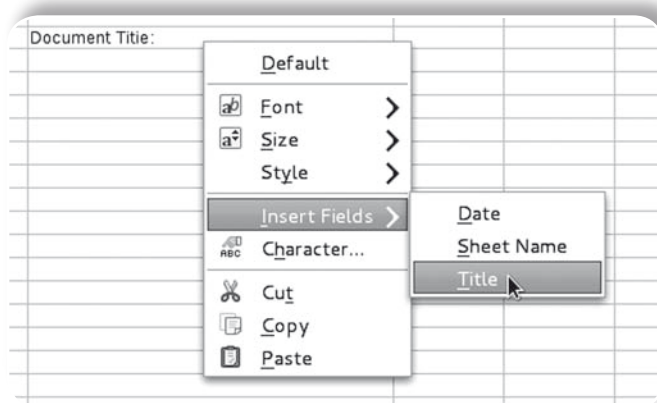
A The Document Foundation bejelentette, hogy elkészült a LibreOffice legújabb, 3.6-os kiadása, amely számos új funkciót és továbbfejlesztést tartalmaz a korábbi verzióhoz képest. A változások között vannak kevésbé látványosak (például egyes műveletek végrehajtása gyorsabb, és javult az együttműködés más irodai csomagokkal) és látványosabbak (például a felhasználói felület csinosodott, a már letölthető program:

<http://www.libreoffice.org/download/>

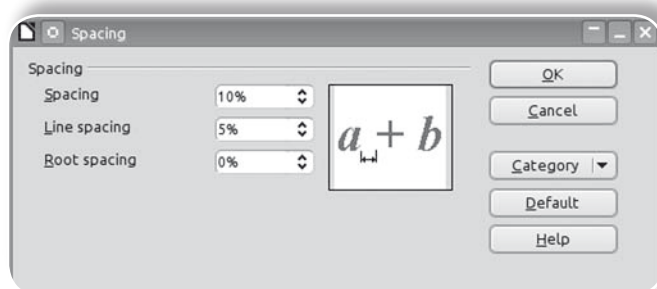
megjelenése közelebb került a ma korszerűnek számító nézethez). A változások teljes listája képernyőképekkel együtt a documentfoundation.org oldalon érhető el.

Az új ingyenes irodai programcsomaggal kapcsolatban kiemelhető az új CorelDRAW importáló, Alfresco integráció a CMIS protokoll használatával, korlátozott SharePoint integráció, színskálák és adatsávok a táblázatkezelő celláiban, PDF exportálás vízjelekkel, tökéletesített automatikus formázási funkció a szöveges dokumentumok táblázataiban, jó minőségű képátméretezés, Microsoft SmartArt importálás szöveges dokumentumokba és javított CSV kezelés. Ezen túl rengeteg hozzájárulás érkezett a dizájnercsapattól: letisztultabb megjelenés (különösen a windowsos változatban), szebb bemutatósablonok és új indítóképernyő.

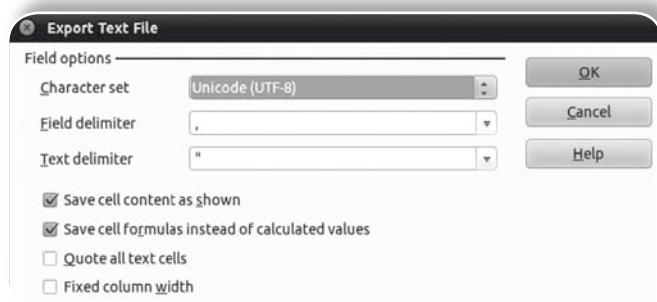
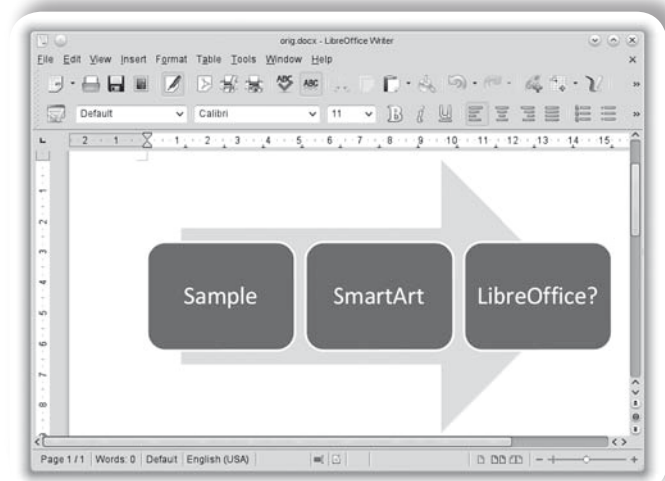
A LibreOffice egyre népszerűbb vállalati környezetben. Az elmúlt hónapokban számos nagy köztestület jelentette be átállását a szabad irodai programcsomagra: Dánia fővárosi régiója, az írországi Limerick, a cseh Grygov, a spanyol Las Palmas, a floridai Largo városok, a görög Pilea-Hortiatia önkormányzata és Chicago közkönyvtárrendszere. Franciaországban az összesen több mint 500 000 végfelhasználóval rendelkező MIMO munkacsoport – a Mezőgazdasági, Kulturális és Kommunikációs, Védelmi, Oktatási, Energetikai, Pénzügyi, Bel- és Igazságügyi Minisztérium – bevezetésre javasolta a LibreOffice-t minden asztali rendszeren. Ezzel egyidejűleg az OSB Alliance csatlakozott a német és svájci városok és közösségek a LibreOffice kódbázisának fejlesztésére irányuló erőfeszítéséhez.

A LibreOffice 3.6-ot a The Document Foundation köré gyűlt folyamatosan növekvő fejlesztői közösség alkotta. A közösség immár több mint 500 fejlesztőből áll, akik a projekt 2010. szeptember 28-i bejelentése óta új funkciókon és javításokon dolgoznak. A jelenlegi kiadás számos magyar fejlesztő munkáját dicséri, a kiadási megjegyzések név szerint felsorolják Vajna Miklóst, Tímár Andrást és Tomcsik Bencét. Rajtuk kívül megemlítendő Németh László, akinek legismertebb munkái a HunsPELL helyesírás-ellenőrző és a Linux Libertine G betűcsalád, valamint a kötelező szakmai gyakorlatukat a LibreOffice fejlesztésével töltő egyetemisták. A LibreOffice magyar fordítását Tímár András és Kelemen Gábor tartja karban.

A The Document Foundation a LibreOffice 3.6.0 telepítését a tapasztalt felhasználóknak javasolja, akiket nem zavar az esetleg benne levő hibák, és képesek azok bejelentésére. A konzervatívabb felhasználóknak egyelőre a LibreOffice 3.5-nél maradáást ajánlja a szervezet.

HOROSZKÓP

KOS

Ha nem akarsz alulmaradni egy-egy váratlan helyzetben, jobb, ha előre gondolkozol egy kicsit és készülsz. Bármikor érhet meglepetés, úgyhogy légy rugalmas! A hétvégi dorbézolás megtette a hatását. Fáj a torkod, és a megfázás jelei mutatkoznak rajtad. Ne felejsd el melegen öltözni!

BIKA

Egy nagy kihívással kell majd szembenézned, bár még nem tudhatod, mi lesz az. Hallgass a belső hangodra, hogy kitapogasd, körülbelül mire is kell számítanod. Csalódott vagy egy hír hallatán, amit az egyik barátod oszt meg veled. Egy olyan személyről van szó, akitől reméltél valamit.

IKREK

Szerencsére komolyabb határidőktől mentes lesz a hét, de ettől függetlenül elfoglalt leszel. Bár úgy érzed, nem érsz rá, nem szabad megfeledkezned a barátokról sem! Érdemes növelned az önbizalmadat, mert csak akkor tudsz elcsípni egy-egy jó ajánlatot, ha magabiztos vagy.

RÁK

Könnyen félreértésekbe keveredhetsz, főleg, ha túlságosan ki akarsz színezi a valóságot. Próbáld minél inkább a realitás talaján maradni, hogy ne kerülj kínos helyzetbe. Úgy érzed most magad, mintha valaki más életét élnéd, és ezek az események nem veled történnek meg.

OROSZLÁN

Szükséged van egy nagy beszélgetésre, úgyhogy ne habozz, és hívj fel egy régi barátot! A vele töltött idő könnyen rávilágíthat egy iskolai problémára. Kicsit szomorú vagy egy olyan dolog miatt, amibe beleélted magad, ám mégsem lesz belőle semmi. Csalódottságot érzel, és a felvidítő szavak sem használnak.

SZŰZ

Sokkal energikusabb vagy, mint általában, és könnyebben is veszed az akadályokat. Ebben sok szerepe van az álmaidnak, úgyhogy használd őket okosan. Valaki be akarja előtted feketíteni az egyik jó barátodat. Olyan dolgokat mond el neked erről a személyről, amelyek gyanút keltenek benned.

MÉRLEG

A kötelességeid mellett hajlamos vagy megfeledkezni a társaság segítő erejéről. Ápold a kapcsolatot a társaiddal. Így idővel az általános hozzáállásod is javulni fog. Nagyon lehangolt vagy, senki sem tud jobb kedvre deríteni. A családot is látja, hogy valami nyomaszt, de te sem tudod, mi a bajod.

SKORPIÓ

Nem tudsz kiverni a fejedből valamit, ami a suliban történt. Vagy beszélj meg valamelyik barátoddal, vagy koncentrálj másra, de ne fáraszd magad vele feleslegesen. Lehetőséged lesz rá, hogy elutazz valahova. Úgy érzed, senki sem fog hiányozni, ám később rájössz, hogy mégiscsak van valaki, aki miatt hiányt fogsz érezni.

NYILAS

Nagyon kuszá a gondolataid, és ez állandóan megzavar a koncentrációban. Nem szabad sokáig fenntartani ezt az állapotot, mert meg fog látszani az eredményeidben. Olyan vagy, mint egy földre szállt angyal. Olyan helyzetekbe kerülsz, amelyekben tudsz segíteni, és ez pozitívumot ad neked.

BAK

Kivételesen kicsit háttérbe szoríthatod az apróbb feladatokat. Persze egy egyest nem szabad megkockáztatni, de törődj inkább a hosszú távú terveiddel! Pár szép szó is elég, hogy beleszeress valakibe. Nem árt vigyázni, mert a végén nagyot csalódhatsz.

VÍZÖNTŐ

Túl sokat lógsz a közösségi oldalakon, és a barátaidat is ott tájékoztatod a magánéletről. Néha hagyd a nettet, menj ki a szabadba, légy a családdal. Ők is kíváncsiak rád, nemcsak a netes haverok. Valakit megpróbálsz meggyőzni az igazadról, de ő nem hallgat rád.

HALAK

Néhány ember az osztályból kezd az agyadra menni, állandóan követelőznek és hisztisek. Döntened kell, hogy feláldozod-e a nyugalmodat az érdekükben, vagy ignorárod őket. Sehol sem találsz helyed. Nem tudod, hogy mitől lehetnél most vidám és motivált. Többen észreveszik, hogy valami baj van veled, de te sem tudod, hogy mitől van ez.

Nyolc ok, hogy miért kapcsolod ki a tévét

Ha kikapcsolod a tévét, átlagosan 4 órát spórolsz meg magadnak naponta. Gondolj csak bele, hogy ezt a drága időt mozgással, tanulással vagy esetleg ismerkedéssel tölthetnéd. Nemcsak éveket spórolsz meg magadnak, hanem érdekesebb, energikusabb, mulatságosabb ember is válik belőled. Próbáld ki, hogy ne nézz tévét egy héttig! Először furcsa és rossz érzés lesz, de egy idő után élvezni fogod a sok szabadidőt.

A tévé gátlástalanul felfalja az idődet

Egy átlagos ember mindennap több mint 4 órát néz tévét. Ez a 25 százaléka annak az időnek, melyet ébren töltünk. Képzeld csak el: 25 százalékkal több időd lenne naponta – ez évente 3 hónapot jelent! Rengeteg szabadidőd lenne más kreatív dolgokra. Gondolj bele, hogy világszerte az emberek naponta összesen 880 millió órát töltenek tévé nézéssel, vagyis évente 321 milliárd órát. Képzeld csak el, mi minden történhetne ez idő alatt, ha csak szimplán abbahagynák a tévé nézést!

Stresszt okoz

Napi átlag 4 óra tévézés mellett nem csoda, hogy stresszesek és zaklatottak vagyunk. A mindennapi teendőink és a tévézés mellett nem marad időnk kikapcsolódni, mozogni, a családdal lenni, vagy más normális

dolgot csinálni. Ha fáradtak, stresszesek vagyunk, nincs energiánk semmihez, csak a tévé nézéshez. Ez egy ördögi kör, szóval próbáld meg letenni a távirányítót egy héttig, és figyelj, hogy mi történik az életeddel!

Elhízást eredményez

Ha tévézés közben eszel, halmozod magadra a felesleges kalóriákat, hiszen a kanapén való lustálkodáskor lelassul az anyagcseréd. A családok 40 százaléka a vacsorát a tévé előtt fogyasztja. Tehát, a tévézés nagyban hozzájárul az emberek elhízásához.

A tévé unalmas emberré tesz

A műsorok követésekor érdekes beszélgetésekkel, helyzetekkel, sporteseményekkel találkozhatunk, és ezek – valljuk be – nagyon izgalmasak is tudnak lenni. Viszont, ha feltesszük egy tévéfüggő embernek a kérdést, hogy milyen érdekes dolog történt vele, nem tud semmit említeni, hiszen ha egész nap a készülék előtt ül, tényleg semmi különös nem történik vele. Azok az érdekes dolgok, amelyeket a tévében látunk, nem a mi kalandjaink. Az élet túl rövid és túl csodálatos ahhoz, hogy a drága időnket egy műanyag ládára pazaroljuk.

Tönkreteszi a kapcsolataid

A sok tévézés mellett nem marad időnk, hogy a barátainkkal, a családdal legyünk, hacsak nem velük együtt nézzük a

tévé. Együtt ülni a fotelban, és nézni a dobozt azonban nem jelent valódi kapcsolatot. Sokkal jobb dolog például a barátokkal lógni a parkban.

A tévé nem relaxáló

Tévézés közben általában ülsz vagy fekszel. Ilyenkor az agyad átmeneti nyugalomban van. Azonban nem pihensz, az elméd nem tud kikapcsolódni, a tévé jeleire érzelmekkel reagálsz. Az agyad azon munkálkodik, hogy feldolgozza az összes információt, amit a készülékből kapsz.

Függőséget okoz

Ha annak az ötlete, hogy egy héttig ne nézz tévét borzasztóan hangzik, akkor te biztosan tévéfüggő vagy. Szerencsére ez nem testi függőség, hanem csak egy rossz szokás. Meg kell tanulnod kontrollálni ezt a szokást, és úgy irányítanod az életed, hogy bármit el tudj érni, amit szeretnél.

Pénzköltésre csábít

Ha például látsz egy tévéreklámtól egy új cipőről, azt gondolod, hogy a mostani cipőd vacak, vagy a régi iPod-od már nem is jó. Pedig a meglévő cuccaidal nincs semmi gond, csak a reklámok sugallják ezeket a gondolatokat.

A szerelem 15 árulkodó jele

Sok lány hiába várja a nagy szerelmi svallomást, mégsem történik semmi hasonló. Emiatt aztán a sértődéstől kezdve a szakítás gondolatáig minden megfordulhat a fejében, pedig egyszerűbb lenne a néma, de sokkal árulkodóbb jelekre figyelni. Mert a fiúk hamarabb elárulják érzelmeiket a tetteik, mint a szavaik által! Figyelj, és ha még nem ismered ezeket a jeleket, tanulj belőlük!

Jelek, hogy a srác szerelmes beléd:

1. Arról beszél, hogy milyen programokat tervez veled együtt.
2. Mindent elkövet, hogy segítsen megoldani a problémáidat.
3. Valahányszor csipkelődik veled, kedvesen teszi.
4. Használja a „szeret” szót, amikor hozzád beszél.
5. Gyakran alkalmaz többes szám első személyt és jövő időt.
6. Megfogja a kezét az utcán.
7. Jólesik neki, ha hozzáérsz.

8. Amikor beszélsz, egyenesen a szemébe néz.

9. Gyakran nevettek ugyanazonokon a dolgokon, hasonló a humorérzéketek.

10. Sokszor hasonló testhelyzetet vesztek fel beszélgetés közben. Ha két ember szerelmes, és egymásra van hangolódva, akkor sok mindent egyszerre és egyformán tesznek.

11. Segít neked bármiben, ha látja, hogy szükséged lenne rá. Lehet, hogy apróságnak tűnik, hogy pl. megjavítja a táskád cipzáráját, de hidd el, hogy ez is egy árulkodó jel!

12. Változatos, kreatív programokat szervez kettőtöknek, ezzel is a kedvedben szeretne járni. De vigyázz, ha egyszer azt mondtad neki, hogy szereted a focimeccseket, akkor ebben a boldog tudatban el is fog oda vinni!

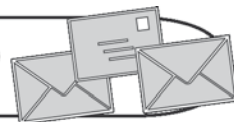
13. Ha nem vagytok együtt, akkor is tudatja, hogy gondol rád. Nem biztos, hogy szó szerint ezt üzeni, de ha pl. rögtön kapcsolatba lép veled, amikor online vagy, ezt jelenti kódolva.

14. Ha veled van, kizárólag rád koncentrálnak, észre sem vesz más lányokat.

15. És nem utolsósorban: folyamatosan arra törekszik, hogy a közeledbe kerülhessen.

Ahelyett, hogy a nagy szerelmi vallomásra várnál, inkább dekódold a srác viselkedését. Természetesen anélkül is biztos lehetsz a dolгодban, hogy a fiú mind a 15 jelet egyszerre produkálná. Ha már a többségük stimmel, gratulálunk, szerencsés vagy!

A tavasszal vendégségben voltunk osztálytársunk, Emma nagyszüleinél, a tanyájukon.

Megbeszéltük, hogyha megérnek a tökök, megint eljövünk. Nagyon örültünk, amikor megtudtuk, hogy pénteken indulunk.

Vidáman ültünk be az autóba. Gyorsan megérkeztünk. Zsuzsi néni és János bácsi kedvesen fogadott minket. Átadtuk nekik a saját kezűleg készített díszítőket. Mindannyian választottunk magunknak 2-2 tököt. Kezdődhetett a nagy munka. Először megmostuk őket. A felnőtték segítségével levágtuk a „kalapjukat”. Elég nehezen ment a tökök belsejének kikaparása. Pihenésként elfogyasztottuk a nagymama süteményét. Lyukasztatással folytattuk a munkát.

Tökmintázás a Berkes-tanyán

Egyenes és hullámos vonalban kör alakú nyílásokat vájtunk a tökökbe. Ezután következett a mintázás. Piros, sárga, kék virágokat, leveleket, szíveket festettünk rájuk. Szépek lettek. Mindannyian elégedetten helyeztük el alkotásainkat az asztalon. Gyorsan összehajoltunk, mert már esteledett. A lányok gyümölcssalátát készítettek. A fiúk szalonnát, kolbászt, almát sütöttek a szabadban. Asztalhoz ültünk, és jóízűen megvacsoráztunk. Alig vártuk, hogy meggyújtsuk a töklámpásokat. Kinn a sötétben jól világítottak. Körberaktuk őket a földön, és a tanító nénivel mi is leültünk köréjük. Martina, majd Rebeka rémtörténeteket mesélt. Sajnos gyorsan elmúlt az idő. Megköszöntük a vendéglátást, és beültünk az autóba.

Otthon lelkesen meséltük el az élményeinket.

**Az óbecsei Petőfi Sándor iskola
3. c osztálya és tanítónőjük, Turzai Valéria**

Gyermekhét

A z idei gyermekhét nagyon érdekesen telt el. Egy kis bepillantást nyújtunk belőle.

Hétfőn futóverseny volt, az osztályunkból a következő diákok értek el eredményt: Anasztázia, Zsanett, Anita, Ákos, Gergő, Valentin.

A második nap ügyességi játékokat szerveztek a felsős tanulók részére. Volt lisztfújás, vízfordás, tekézés, lekvároskenyér-evés, célba dobás, kötélhúzás stb. Jót szórakoztunk a versengés közben.

Szerdán a fodrászversenyre készültek a különböző frizurák. A hatodikosok közül Judit és Gergő második lett. Másnap volt a falfestés. Az iskola néhány falára varázsoltunk színes képeket. Igazán szép lett az iskolánk, mi pedig tiszta festékesek lettünk...

Végre eljött a várva várt péntek és a hússütés. Mindenki a tűz körül sürgött-forgott. Roli, Albert és Nándi voltak a főszakácsaink. A lányok az asztalt terítették meg. Ákos és Ottó pedig pincérkedett. Nagyon jó illatok áradtak mindenfelől. No de a húsfalatok is finomak voltak. Mindent megettünk, mert már nagyon éhesek voltunk.

Ez a hét túl gyorsan eltelt, már alig várjuk a következő gyermekhetet.

**A 6. osztály tanulói
Petőfi Sándor iskola, Magyarcserepye**

Falfestés

Kötélhúzás

Hússütés

Milyen randi illik hozzád?

1. Igazi partitündér vagyok.

- a) Teljesen igaz rám.
- b) Időnként.
- c) Egyáltalán nem igaz rám.

2. Ha észreveszek valakit, aki tetszik nekem, megtalálom a módját, hogy beszélgetést kezdeményezzek vele.

- a) Igen, ez én vagyok.
- b) Meg tudom csinálni, de nem megy könnyen.
- c) Ez rossz vicc.

3. Szeretem, ha a barátaim hoznak nekem össze egy randevút.

- a) Ebből csak katasztrófa lehet.
- b) Kissé kínos lehet, de megcsinálnám.
- c) Ha nekik is ugyanolyan az ízlésük, mint nekem, akkor miért ne?

4. Romantikus dolog levelezni valakivel úgy, hogy még soha nem találkoztunk.

- a) Ugyan, feltalálták már a telefont.
- b) Nem a kedvenc módszerem, de nem kizárt.
- c) Igen, így van!

5. Az iskolámon keresztül kellene ismerkednem.

- a) Kínos lenne egy közelebbi kapcsolat valamelyik osztálytársammal...
- b) Jól hangzik, de csak ha nem bonyolítaná nagyon a dolgokat.
- c) Ez lenne a legjobb – sokat tudnék róla, és legalább lenne bennünk valami közös.

6. A különféle nyilvános helyek jó alkalmat nyújthatnak az ismerkedésre.

- a) Határozottan. Ha úgy alakulna, nagyon rámenősen kezdeményeznék egy beszélgetést.
- b) Ha a másik fél kezdeményezné a beszélgetést, és nekem is jólesik, akkor belemennék.
- c) Általában nem kezdenék beszélgetést idegennel, és nem adnám meg a számomat sem.

Lehet, hogy még nem tudatosult benned, de sokféle lehetőség van arra, hogyan ismerkedj meg valakivel. Míg eldöntöd, mennyire igazak rád tesztünk kijelentései, lehet, hogy rájössz arra is, milyen hibákat követtél el eddig.

Értékelés

A legtöbb az a válasz:

Te egy kalandkereső randizó vagy! Nem bírod elviselni, ha a megszokások vesznek körül, és hajlandó vagy esélyt adni egy ismerkedésre még az ellene szóló körülmények mellett is. Nálad sok múlik az ösztönös megérzésen és a kémián. Soha nem engednéd, hogy valaki más szervezze meg az életedet. Valószínűleg aktív közösségi életet élsz.

A legtöbb a b válasz:

Nyitott vagy az új lehetőségekre. Keverednek benned bizonyos hagyományos és nem konvencionális elemek – valószínűleg csupán arra van szükséged, hogy valaki segítsen kimozdulni a természetes óvatosságból.

A legtöbb a c válasz:

Irtószó a kockázattól, és meglehetősen hagyományos nézeted van a randizásról. Valószínűleg olyan társat keresel, aki nagyon hasonlít hozzád, ezért azokat a helyzeteket részesíted előnyben, amelyeket jól ismersz, és magabiztosan mozogsz bennük. Legyél kicsit kedvesebb, nyitottabb az ismeretlenekkel és az új dolgokkal szemben.

„Kedves Bizalmas sorok!

Én egy hetedik lány vagyok. Van egy barátnőm, akivel eddig a legjobb barátnők voltunk. Igazi BF-ek (Best Friends). Most az osztályunkba jött egy új lány, akivel megbarátkoztunk, mert aranyos, jó fej lány. A gondom az, hogy úgy érzem, sok mindentől kihagynak. Nem várnak meg szünetben, hogy együtt menjünk ki, és amikor odamegyek hozzájuk, úgy tesznek, mintha nem is látnának. Amíg ez a lány nem jött hozzánk, a barátnőmről mindent tudtam, elsőnek osztotta meg velem a titkait. Most mindent utolsónak tudok meg. Nagyon magam alatt vagyok. Félek, hogy elveszítem a legjobb barátnőmet. Mit tegyek, mert nagyon boldogtalan vagyok.

BF”

Válasz:

Kedves BF!

Igazán együtt érzek veled. Nehéz időszak az, amikor úgy érezzük, hogy elveszítettünk egy nagyon közeli valakit. Azt azért tudnod kell, hogy serdülőkorban mindenki, akarva-akaratlanul, bontogatja szárnyait, ki-kukucskál a megszokott, jól ismert környezetből. Bővíti ismeretségi körét, és nemegyszer megtörténik, hogy meg is szakadnak a régi barátságok, mert az új baráttal több közös dolog van, érdekesebb dolgok történnek vele. Az is tény, hogy ti már régóta barátkoztok, nagyon sok közös élményetek volt, nevettek és sírtok együtt. A régi idők miatt neked jogod van nyitott lapokkal játszani a barátnőd felé, és mindet meg is beszélhetek.

Kérd meg, hogy találkozzatok négy szemközt. És akkor mond el neki, hogy mi az, ami bánt, mennyire fontos neked, és hogy félsz, hogy elveszíted, mint jó barátnőt. És ha úgy érzed, hogy sírnod kell, ne tartsd magad vissza. Az őszinte beszélgetés után biztos, hogy másként fog viselkedni veled. Egyre azért figyelj oda, ne zsarold, ne fenyegezd, ne tilts neki semmit sem. Mondd el neki, hogy nyugodtan barátkozhat másokkal is, úgy ahogy te is barátkozni fogsz másokkal, de őrizzék meg a régi, közös barátságokat. Bármennyire is nehéz, próbáld meg te is barátkozni az új osztálytársnővel, de legyél a többiekkel is. Biztos akad a környezetben még egy-két lány, akivel szünetekben jókat beszélgethatsz, sétálhatsz az udvarban, megbeszélheted az órán történeteket, együtt készíthettek beszámolót, rajzot stb. Lesz még az életedben néhány új „BF” barátnőd és barátod is.

„Kedves Bizalmas!

Nyolcadikos lány vagyok. Nagyon boldogtalan! A múlt héten szakítottam velem a fiú. Nem tudom elhinni, hogy már nem szeret. Azóta csak sírok. Azt mondta, hogy másik lányba lett szerelmes, és vele akar lenni, nem velem. Összedől bennem minden! Hogyan éljek nélküle?! Segíts!

Válasz:

Kedves Szuzika!

Hogyan élj nélküle? Egyszerűen reggel felkelsz, megmosakodsz, fogat mosol, felöltözöl, reggelizel... Egyszerűen végzed a mindennapi feladataidat. Jogod van boldogtalan lenni, sírni, mert szakítottak veled, és ezt fel kell dolgoznod. Meg kell gyászolnod a szerelmedet, mint mindenkit, akit elveszítünk az életben. A mindennapi rutin, a munka (neked a tanulás és az iskola!), segíti át az embereket a nehéz időszakon. A veszteség érzése sokszor fizikai fájdalommal jár. Tény, hogy a szakítás, az eltávolodás is a szeretet, szerelem része. Annak ellenére, hogy te még szerelmes vagy a fiúba, el kell fogadnod, hogy az ő érzelmei megváltoztak. Eljött az idő, hogy te is szakíts vele. Vegyél egy füzetet naplónak, vagy egy szép nagy levélpapírt, amibe/amire leírod minden gondolatodat, minden érzelmedet, belesírod a könnyeidet, kiírsz magadból mindent. Ez segít abban, hogy kijöjjenek a benned levő érzelmek. Hogy pontot tegyél erre a történetre. A jó barátnő is igazi gyógyír ilyenkor, mert meghallgat, támogat, nem vagy egyedül. Segít abban is, hogy másról is beszélgessetek, ne csak a fiúról. Idő kell, hogy túltegyed magad a szakításon, de biztos, hogy nemsokára már jobban fogod magad érezni, újra boldog leszel, és szerelmes.

Suzika”

„Kedves Bizi!

Nagyon boldogtalan vagyok. A nyáron repülővel utaztam a tengerre, és a repülőtéren egy stramm sráccal beszélgettem. Azóta is sokszor gondolkodom rá. Szerelmes vagyok belé. A gond az, hogy semmit sem tudok róla, csak a keresztnévét. Mit tegyek?

Nyár”

Válasz:

Kedves Szerelmes!

A legjobb lenne, ha ezt a találkozást elraktároznád a legszebb nyári emlékeid közé. Miért? Mert kicsi a valószínűsége, hogy újra találkoztok, és közelebről megismerhetitek egymást, esetleg szerelmi viszony alakul ki közöttetek. Úgy látom, hogyha te is jobban megtetszettél volna neki, többet is megtudtál volna róla. Ismerve a fiatalokat, hogy sokszor nem nyugszanak bele a dolgokba, próbálkoznak még az interneten, a Facebookon. Keresgélnél egy kicsit az azonos keresztnévűek között, tegyél fel üzenetet az üzenőfalra. Hátha valaki ismeri. Mindenesetre lépj tovább. Nézd meg jobban a környezetben élő fiúkat. Azokkal barátkozz, akik a közeledben vannak és könnyen elérhetőek.

„Kedves Bizalma sorok!

Én egy nyolcadikos lány vagyok, és boldogtalan, mert csak 155 cm a magasságom. Az osztálytársaim, mivel tornaórán én vagyok az utolsó a sorban, Törpillának hívnak. Mit tegyek, hogy magasabbra nőjek?! Nem szeretnék mindig utolsó lenni a sorban.

Törpilla”

Válasz:

Kedves Törpilla!

Én a te helyedben bóknak venném azt, hogy Törpillának hívnak, mert ott van a még Törppicúr, azaz Törpicúr is. Hogyan éreznéd magad, ha vele hasonlítanának össze?! Gondolj arra, hogy sok jó és szép dolog kis csomagocskából kerül elő. Nagyon sok híresség dicsekszik a te testmagasságoddal, mint pl. Lady Gaga, vagy a filmekből ismert Olsen ikerlányok. Jó lenne, ha inkább a sok jó belső és külső tulajdonságodra gondolnál, és nemcsak a testmagasságodra, mert igazából ezt a természet, a szüleidtől öröklött gének határozzák meg. Kérdezd meg, milyen magas az anyukád, milyen magas apukád, és számold ki a kettőjük testmagasságának átlagát, mert a gyerekek általában a szüleik átlagmagasságát érik el. Persze vannak kivételek is. Hogy biztos legyél abba, hogy minden rendben van veled, legközelebb, ha orvosi vizsgálatra mérsz, mond el az orvosnak, mi az, ami aggaszt. Kivizsgálhatják, hogy van-e növekedési rendelleneséged. Addig is rendszeresen sportolj. Ha lehet, kosarazz, mert azt mondják, hogy azok, akik kosaraznak magasabbra nőnek. A rendszeres testedzés hatásáról ne is beszéljünk!

„Kedves Bizalmas sorok!

Kérlek, segíts! Mit tegyek? Állandóan attól rettegek, hogy a menstruációmat az iskolában vagy az utcán kapom meg, és hogy szegyenben maradok. Lehet-e előre érezni, hogy mikor jön meg, hogy olyankor biztosan otthon legyek.

M-12”

Válasz:

Kedves Rettető!

A nők általában megérik, hogy mikor kapják meg a menstruációjukat, mert ilyenkor fájdalmat éreznek az alhas táján vagy a hátukon, derekukon. De vannak kivételek is. Fontos az is, hogy rendszeresen vedesd a menstruációs naptáradat is, mert így ki tudod számítani, hogy mikor esedékes, sőt észreveheted a ciklusod rendellenességét is, és időben orvoshoz fordulhatsz. Azt is tudnod kell, hogy igen sokszor a menstruáció első napján csak egy-két csepp vér jelenik meg, vagy enyhébb a vérzés, és ezt rajtad kívül senki sem veszi észre. A biztonság kedvéért a táskád aljában mindig legyen egy tisztasági betét, és ha észreveszed, hogy megjött, rögtön használni is tudod. Így nem kell rettegned, hogy megszegyenülsz. Manapság szépen becsomagolt tiniknek és felnőtteknek is megfelelő tisztasági betétek vásárolhatók. Készülj fel minden eshetőségre!

Messe lakunk a várostól, a házak itt olyanok, mint a virágok a zöld réten. Az egyik sárga, a másik piros, de van fehér meg kék is. Mi, gyerekek, egész nap az utat bámuljuk, amely kígyózva halad a város felé, autó autó után száguld rajta szakadatlanul, mintha sohase akarna vége lenni. Mi csak nézzük, nézzük az autókat, és néha úgy érezzük, mintha mi magunk is utaznánk, de sajnos, nem jutunk el soha sehova.

Reggel néhány gyerek mégiscsak elmegy a városba. Autóbuszon utaznak. Iskolába mennek.

Mi otthon maradunk nagymamával, mert apa, anya már korán elmentek a városba dolgozni. Nagymama csak egy van, édesanyánk édesanyja. A szomszéd gyerekek is mind átjönnek hozzánk. Nagymama vigyáz ránk, nagyon szeret bennünket.

Nagyokat játszunk együtt, és ha elunjuk a játékot, kimegyünk virágot szedni. Nagymama ilyenkor szüntelenül azt mondogatja:

– Vigyázzatok! Vigyázzatok! Az útra ki ne menjetek! Kicsik vagytok, még elgázol benneteket valamelyik autó. Nem szabad kimenni az útra!

Nem is megyünk, pedig szeretnénk nagyon. Fölnélnék az utóbuszra, és bemennék a városba. Vennék valamit. Édesapám zsömlét szokott hozni a városból, anyám cukrot, az iskolások színes papírt. Rágógumit nem hoz senki.

Nagyon szeretnénk rágógumit venni. Pénzünk is van rá. Megtakarítottuk.

Tudja mindenki, hogy szeretjük a rágógumit, de nem hoznak. Anya azt mondja, látni se akar bennünket, amint rájuk, apa azt mondja, hogy a gumi piszkos. Az iskolások nem mondanak semmit, de iskolából jövet ők is gumit rágnak.

Nagymama néha vigasztalni akar bennünket.

– Ha én bemegyek a városba, egészen biztosan hozok nektek rágógumit.

– Mi is elmehetünk veled? – kérdezzük ilyenkor, de nagymama nem válaszol. Szívesen magával vinne bennünket, de már nem lát jól, a hallása is gyöngye, no meg hogy is vihethetne magával ennyi gyereket ilyen veszedelmes úton? Hiszen még ő maga sem lenne biztonságban.

– Mit vennél magadnak a városban, nagymama? – kérdezzük tovább.

– Autót.

Fillérenként rakosgatta össze a pénzt. Régi vágya teljesül majd, ha bemegy a városba. De mikor lesz az?

A mi autónk

Néhány iskolás rendőregyenruhát kapott az iskolában meg fehér kesztyűt. Ők már jól ismerik a közlekedési szabályokat. Átvezetik a kicsiket, öregeket az úton, megállíthatják az utókat, nehogy valakinek baja történjék.

– Vigyél el a városba iskola után – kéreltem a bátyámat. Neki is van egyenruhája meg fehér kesztyűje, s én nagyon büszke vagyok rá.

– Jól van. Elviszlek – ígérte.

Este sokáig nem tudtam elaludni az izgalomtól. A bátyám előbb álmosodott el. Amikor elaludt, fölpróbáltam a rendőrsapkáját meg a kesztyűjét.

A bátyám másnap valóban elvitt a városba bennünket. Nagymama is velünk jött. Legszebb ruháját vette föl, a fejére selyemkendőt kötött. Mi is megmosdottunk, megfésülködtünk, és a kezünkben szorongattuk a pénzt – rágógumira.

Először autóbuszon utaztunk, aztán gyalog mentünk a városban.

Ha át akartunk menni az úton, a bátyám intett, megálltak az autók meg a kerékpárok. Még a troli is megállt. Szép nyugodtan, biztonságosan mentünk át a másik oldalra.

Bementünk egy boltba. Rágógumit vettünk. Szép színes papírba volt csomagolva.

Körülvettük nagymamát. Rágcsálva kérdeztük.

– Veszél autót, nagymama?

– Veszek.

Mindnyájan bementünk vele az üzletbe, odaálltunk a pult elé.

– Kérek egy autót – mondta nagymama –, olyan kulcsosat, amit föl lehet húzni, és sokáig szalad.

– Sárgát vagy kéket tetszik?

– Sárgát kérek – felelte nagymama, és ránk nézett.

A kiszolgálónő becsomagolta az autót, és odaadta nagymamának. Azt hitte, odaajándékozta valamelyikünknek.

Nagymama azonban a táskájába tette az autót.

Az utcán várt ránk a bátyám.

Neki is vettünk rágógumit.

Azt mondta, hogy stramm fickók vagyunk.

Most újra itthon vagyunk, de tudjuk, hogy akármikor újra bemehetünk a városba, mert a bátyám diákrendőr. Nagyon büszkéek vagyunk rá.

Rágjuk a rágógumit.

Nagymama fölhúzza a sárga autót, letekeri a ház előtt a sima földre. Az autó szalad, fordul. Körülüljük, és mi is benne utazunk.

Utakat rajzolunk a földre, jelzőtáblákat állítunk.

Nagymama csak ül a karosszékeben, és mosolyog.

Este elteszi az autót, de tudjuk, hogy másnap újra ideadja.

Nagymamát nagyon szeretjük, ki sem tudná mondani, hogy az autó csak az övé.

– A mi autónk – mindig így mondja.

Lesz majd nekünk igazi autónk is, akkor majd mindennap bevisszük nagymamát a városba. Lehet, hogy a mi autónkat is megállítja majd egy diákrendőr. Ilyenkor megállunk, megvárjuk, amíg a gyerekek biztonságosan átmennek a túloldalra. Aztán rágógumit rágva vígan továbbhajtunk. A kis házak mellett pedig, amelyek olyanok, mint a virágok a mezőn még egy virág nyílik akkor ki: a mi autónk garázsa.

Hogy ne legyen sötét a kedved

Rövidülnek a nappalok, hamar sötétedik, itt a hideg reggelek ideje. Vajon mivel lehet barátságosabbá tenni az őszt? Az ember a nagy meleg és a nyári szünet elmúltával hajlamos befelé fordulni. Pár praktika azonban megvéd attól, hogy unalmas és szörnyű évszaknak tartsd az őszt – milliónyi jó dolgot tartogat a számodra. Íme néhány apróság, ami garantáltan meghozza a kedved az év ezen szakaszához.

Gyűjts terméseket!

Gesztenye, dió, mogyoró, friss, piros almák – nincs, ami szebben mutatna egy csinos kis kosárkában az íróasztalodon. A haszon ráadásul kettős: gyűjtögetés közben friss levegőt szívsz, felfrissülsz te is. Éljenek az őszi séták!

Őszi hangulat

Készíts levélkoszorút!

Semmi egyéb nem kell hozzá, csak egy darab drót, amire sűrűn, szorosan föltűzded a sok-sok színes, nagyméretű levelet. Ha úgy érzed, nem fér több rá, rögzítsd egymáshoz a két véget, formáld belőle karikát, és lám: kész a legszebb őszi ajtódísz! Természetesen szabadon díszíthető őszi termésekkel, virágokkal: ehhez azonban ragasztópisztoly kell.

Főzz birsalmasajt!

A birsalmasajt ritkán kapható a boltokban, megéri hát otthon elkészíteni. A recept végtelenül egyszerű: a megtisztított, felaprított birsalmának minden kilójához számolj hatvan deka kristálycukrot. Tedd fel főni előbb csak a gyümölcsöt, majd ha picit pá-

rolódott, a cukrot is keverd bele. Előbb csak halvány színe lesz, ám ha már lekvár lesz belőle, nemsokára elkezd barnulni, ahogy a cukor karamellizálódik. Akkor jó, ha a kiskanállal kivett, majd hideg tányérra csepegtetett lekvár megkeményedik. Figyelem: állandó kavarást igényel, mert ha egyszer leég, dobhatod ki a főzőedényt...

Piríts gesztenyét!

A legfinomabb őszi csemegék egyike kétségkívül a szelídesztenye. Az elkészítése pofonegyszerű: egy éles késsel óvatosan ejts minden gesztenye lapos felén egy másfél-két centis vágást, majd tedd a sütőbe, és figyeld, mikor nyílnak szét. Ha már terjeng az illata a lakásban, ellenőrizd percnként, hiszen pikk-pakk megpirul. Arra ügyelj, hogy ne legyen túl magas a hőmérséklet a sütőben!

Mondókázzunk!

Hétfőn egy szem makkot leltem,
Kedden délben földbe tettem.
Szerda reggel vödört vettem,
Csütörtökön megöntöztem.
Pénteken csak nézegettem,
Szombaton már büszkélkedtem.
S akár hiszed, akár nem,
Vasárnap az én tölgyfámról
Száz szem makkot leszedtem.

Szólások

Éhes disznó makkal álmodik.
(Mindenki arról álmodozik, amire vágyik, amit nagyon szeretne elérni.)

Másnál van a makk felső.
(Más a tehetős, más a jómódú, ezért adakozzon más. – Régi mondás)

Feszeleg, mint a makk hetes.
(Nevetséges módon hivalkodik, hetykélkedik.)

Hogy ász (állsz), makk ász?
(Hogy vagy?)

Szalai Borbála

A makk

Miért hord a makk kalapot? Tudod-e? Biztos azért, hogy ne fázzék a feje!

Nem ám! Hiszen ha a meleg rekkenő – feje búbján akkor is van fejfédő.

Naptól, széltől jól védi a kiskalap – azért olyan egészséges, mint a makk!

Makkállatkák

Az őszi termések kiválóan alkalmasak arra, hogy megmozgassuk a fantáziánkat, és szebbnél szebb remekműveket készítsünk belőlük. Íme egy ötlet, amit biztosan nagyon élvezni fogsz készítése közben.

Gondoltad volna, hogy makkból még bárányt vagy lovat is lehet készíteni?

Szükséged lesz: két-két makkra állatonként, vékony gallyakra, fogvájóra, vattára, valamint ragasztóra.

Tervezd meg, hogyan fognak kinézni az állatkák, majd a megfelelő helyeken, a lábaknak, nyaknak és füleknek fúrj lyukakat a fogvájóval. Ezekbe illeszd bele a megfelelő hosszúságúra vágdosott gallyacskákat, majd végül a fejet is erősítsd a testre. A lónak füleket is csinálj, a bárány testét és fejét pedig kend be ragasztóval, és nyomkodd rá a „gyapjút”, vagyis a vattát.

Már csak a szemeket kell ráfestened, és készen is vannak a cuki makkállatkáid.

TARKA OLDAL

Keresztrejtvény

1	2	3			4		5	6	7		
8			✿	✿		✿	9				
10			✿	11	✿	12	✿	13			
14			15		16		17	✿	✿		
18								✿	19		
	✿	20			✿	21		22			
23	24				25		✿		✿		
26		✿	✿	✿		✿	27				
									?	GY	

Az autóst megállítja a rendőr:

- Uram, ön túllépte a megengedett sebességhatárt!

Kérem a nevét!

- ...

(A válasz a rejtvényben.)

Vízszintes sorok: 1. A válasz első része, 8. Le ellentéte, 9. Le szerbül, 10. Arcunk része, 13. Szarvasfajta, 14. Átfogó, teljes, 18. Ínséges idő, 19. Ez is tiltószó, 20. Kis Anna, 21. Morál betűi keverve, 23. Kicsi neki, 26. A hölgy párja (ék. h.), 27. Kendertörő (ék. h.).

Függőleges sorok: 2. Vadgalamb, 3. Sietve elmegy, 4. A tengerből is nyerhetjük, 5. Kaland kezdete és vége, 6. Éra, 7. Spanyol fölkiáltás, 11. Uszít, 12. Ideál betűi, 15. Béni (ék. f.), 16. 51 római számmal, 17. Habos ital (ék. f.), 19. Zombor, 22. 57 Rómában, 24. Írta volt, 25. Három szerbül (ék. f.), 27. Hangtalan Tóni.

Betűrejtvények

1	TAN N KKKK VI I T	2	S IIII A SŐ	3	T +X ET N	4	1/c TT
---	----------------------	---	-------------	---	-----------------	---	-----------

Skandináv rejtvény (31.)

**124 éve született a modern magyar prózaírás kiváló mestere.
Nevét és két regényének címét megtalálod a rejtvényünkben.**

	SATÍROZOTT	1500	LÁNGOL	SZERENCSE- JÁTEK	TERA BETŰI	KELMÉT		
	KELET	UNOKÁK (ÉK. F.)	MUSTÁRGÁZ	IGEN ANGOLUL	BALTI NÉP	KÉN		
	HANGATLA- NUL UNTA		FOSZFOR	ELŐKELŐ		RAGADOZÓ HAL (ÉK. F.)		
Y. Ó.		SZÍNESEN KÖZÖL VALAMIT	SZÉN			ÓVATOSAN	BŐR	
GYÁVA		EME					LEJTŐ	
5		A HINTO RUGÓZATA		HÁBORÚ	TELEVÍZIÓ	NÁLA IS LEJEBB RÉZ NINCS NÉLKÜLE		
FORDÍTVA SZÁMNEV		51						
	MAGYAR SAKKOZÓ		INDULATSZÓ	PARTNE- RED CÍMER- MADÁR				
SUGÁR	SZERÉMSÉGI HELYSÉG HANG NÉLKÜL TÉP		A HÉT VEZÉR EGYIKE		NORD	SZENEGÁL		ÁLLATLAKÁS
KÉZI- MUNKÁZIK					GITÁR FEJE	51		
	VISSZALÓ!		AUSZTRIA	KELET		HÁZBÉRLŐ		
	NULLA			SZÓTOL- DALÉK				
				ZÉRO				
						SZEDI A LÁBÁT		

Találós kérdés

1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				

– Két kezemmel
füled fogom,
ott csücsülök
az orrodon.
Ki vagyok én?

Meghatározások:

1. Kietlen
2. Lármás
3. Gyümölcs
4. Magyar nőtt
5. Bolt
6. A vázába kerül
7. Férfinév
8. Költöző madár.

Játék a szavakkal

Álösszetett szavak

1. BEVONAT A SEBEN + FÚSZER = EURÓPAI FŐVÁROS

2. RÉSZEKRE TAGOL + OLLÓS ÁLLAT = EURÓPAI NEMZET

3. EZER KÖBCENTIMÉTER + A KIRÁNDULÁS = SZÉPIRODALOM

A szavak egy-egy definíciót rejtnek, ha ez megvan,
végezd el az összeadást, és amit kaptál, írd be az üres ábrába.

Ölelkező szavak

1	EMLÉK ----- TARTÓ	2	TORONY ----- LÁNC
3	REPÜLŐ ----- KOCSI	4	NAP ----- POR

Keress olyan szavakat, amelyek mind a felső, mind az alsó szóval
összetett szót alkotnak.

TARKA OLDAL

Kicsi sarok

Szókiegészítés

1. . . RS	4. . . RS
2. . . RS	5. . . RS
3. . . RS	6. . . RS

Egészítsd ki a fenti szótöredékeket értelmes szavakká
(két-két betű hiányzik a mássalhangzók előtt).

Kitöltőcske

	S	A	L	
	A	J	T	
	L	T	Á	
	I	Ö	N	
	N	D	I	

Meghatározások:

1. Félrevezetett
2. Újság (ék. h.)
3. A templom része
4. Árad a folyó
5. Ázsiai ország

Ha jól dolgoztál, akkor a kiemelt oszlopokban
egy finom sütemény nevének kell kialakulnia.

A 30. szám megfejtései

Berakós rejtvény

– Nem, mert már tudta.

Betűrejtvények

1. kabalababa, 2. embertelen,
3. megsebesít, 4. valóban elmegey

Keresztszavak

Vízszintesen: petúnia, mirtusz, szétzúz
Függőlegesen: kétrétű, ezúttal, kenuzik

Kerékbe törve

Egyenes, mint a gyertyaszál.

Találós kérdés

csend

Játék a betűkkel

birka, tehén, ló, kutya, kacsa

A 29. skandináv rejtvény megfejtése:

MAGYARKANIZSAI ÍRÓTÁBOR

Könyvjutalmat kap:

Popov Milán, Kisorosz

A király árnyéka

Írta: Hunyady József
Rajzolta: Fazekas Attila

35

Mire Boromissza úrfi magához tér...

Nézd, egy levél pottyant ki az ujjasából.

Eresszetek! Én Cillei Ulrik úr futára vagyok. Halálfia aki utamat meri állni!

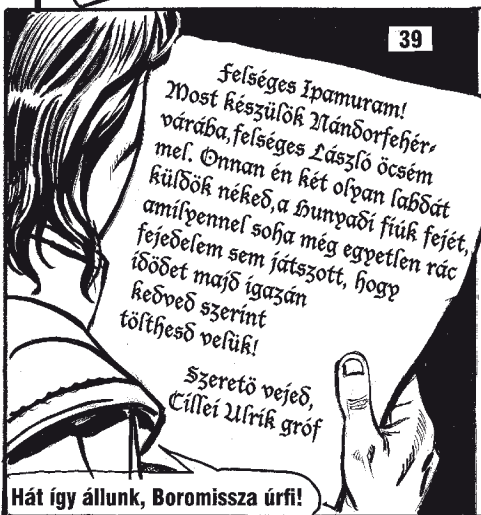
János apánk meghalt?... Szegény hazánk, mi lesz véled ezután!

37

Te, Gergő, én azért megnézném, mi van abban a levélben.

És amiért kezét emelt asszonyodra, húzzuk el a nótáját, mielőtt elerisszük.

Ezt nem tehetitek velem, hitvány parasztok! Cillei úr mindnyájatokat karóba húzat, ha egy újjal is hozzám értek!

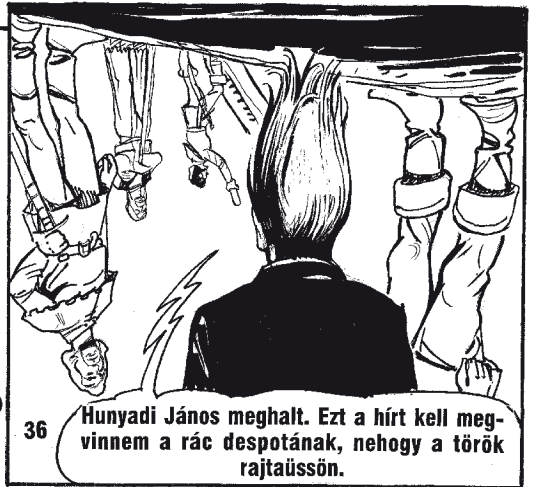
39

Felséges Ipamuram!
Most készülök Mándorfehérvárába, felséges László öcsém mel. Onnan én két olyan labdát küldök néked, a Hunyadi fiúk fejét, amilyennel soha még egyetlen rác fejedelem sem játszott, hogy idődet majd igazán kedved szerint tölthesd velük!

Szerető vejed,
Cillei Ulrik gróf

Hát így állunk, Boromissza úrfi!

Jaj, jaj, te átkozott! Ezért megfizetsz!

36

Hunyadi János meghalt. Ezt a hírt kell megvinnem a rác despotának, nehogy a török rajtaüssön.

Húsz pálca, amiért rátört a házamra, és meg akarta becseleníteni az asszonyomat. Tiétek az úrfi, Golubán.

38

40

Kössétek fel a lóra, társaival együtt, oszt hadd menjenek az utukra!

(Folytatjuk)

Gyermekhét Temerinben

a községi elnökkel. Ugyancsak hétfőn eredményhirdetéssel egybekötött kiállítás megnyitót tartottak a művelődési központ előtt. Az alkalmi művelődési műsor keretében átadták a Lukijan Mušicki Művelődési és Tájékoztatói Központ által a gyermekhét keretében Az ősz színeiben címmel meghirdetett képzőművészeti pályázat legjobbainak kijáró díjakat.

dik osztályos diákok tökfarakó versenyen vettek részt. A kifaragott tököket a Temerinben megrendezett XIV. Dél-bácskai Tökfesztiválon állították ki. Osztálytársaink közül Bohócki Rudolf I. helyezést ért el, Zavarkó Zsuzsanna pedig a II. helyezést érdemelte ki.

Csütörtökön moziban voltunk. A felsős diákok a Csizmás a kandúr című rajzfilmet nézték meg. Mindannyian nagyon élvezték, hiszen a barátságról, a megbocsátásról, a toleranciáról szólt. A pénteki napunk a versengés, a megmérettetés jegyében telt. Sportnapot tartottunk, melynek keretében röplabdáztunk, stafétajátékot játszottunk, kötelet húztunk, futottunk, lábtenisztünk és homokba ugrottunk.

Úgy tűnik, nagyon gyorsan elmúlt a gyermekhét, bizonyára azért, mert színes és tartalmas volt.

Október első hetében rendezték meg a nemzetközi gyermekhetet, amelynek rendezvényeit az Együtt jobbak vagyunk kampány keretében tartották meg.

A temerini Kókai Imre Általános Iskola tanulói az idén is nagy élvezettel vettek részt a különböző tevékenységekben.

A gyermekhét első napján az iskolánk hetedik és nyolcadik osztályait képviselő küldöttség a község házára látogatott, ahol a polgármester fogadta őket. A gyerekek betekintettek a polgármester kabinetjébe, elbeszélgettek

Kedden „édes nap” volt a suliban. A diákok osztályfőnökeik irányításával diós édességet készítettek, közben arról beszélgettek, mire jó a dió. Szó esett a dióban található vitaminokról és a szervezetre gyakorolt jótékony hatásokról. Plakátokat is készítettek a tanuló a téma kapcsán, melyeket az iskola folyosóin állítottak ki.

Szerdán osztályfőnöki óra keretében az osztályfőnökök bemutatták az UNICEF-et, majd a gyerekek jogairól beszélgettek, de természetesen az iskolai kötelezettségekről is szóltak. Szerdán délután a hetedik és nyolca-

A Kókai Imre iskola, 8. b osztályának tudósítása

Gyermekhét a mi falunkban

A mi kis falunk iskolája minden évben izgalmas programokkal lep meg bennünket október első hetében. Ez a hét a gyerekek hete az egész országban.

Iskolánkban sok érdekes és játékos feladat megoldása várt ránk ebben az időszakban. A rövidített tanórák mellett a mindennapos vetélkedés sem maradhatott el. Hétfőn röplabdáztunk mi, nyolcadikosok a tanárok ellen, természetesen legyőztük őket. Kedden mozítottunk az alsósokkal együtt. Szerdán jött a java. Új vetélkedőt próbálhattunk ki csapatokban, az Egy perc és nyersz játékot. Csütörtökön kincset érő helyeket keresgélünk. A falu és az iskola különböző helyszínein rajzoltunk, számoltunk és feliratokat másoltunk. Minden megoldás értékes pontot ért. Öt-hat fős csapatok alakultak, akiket iskolánk tanárai kísérték a különböző helyszínekre. Végül a hét izgalmaikat pénteken egy jó kis kötélhúzással, stafétaversennyel és logikai vetélkedővel tetőztük. Együttal minden gyermek játékos örömet ért ezen a napon, hétfőtől visszaülünk a jó öreg iskolapadokba tanulni.

Még jó, hogy jövőre is lesz egy hét, amely csak a gyerekekről fog szólni. Kár, hogy mi akkor már nem leszünk itt!

Firsing Szanella, 8. osztály, Móra Károly iskola, Szaján

Hogy hívják...

- Hogy hívják a lélekelemző rágcsálót?
- Pszichomókus.
- Hogy hívják a balszerencsét okozó rivaszdit?
- Katasztróka.
- Hogy hívják a bátor, mindenre képes kanalat?
- Merőkanál.
- Hogy hívják azt a ragadozót, amelyik bűnözőket eszik?
- Gonosztevő.
- Hogy hívják az okos kisfiú nagyszülőjét?
- Agymama.
- Hogy hívják a csíkos tehenet?
- Tigriska.
- Hogy hívják a 21. századi hajótöröttet?
- Robinson Cursor.
- Hogy hívják a japán evőbajnokot?
- Dágádá Hásíjá.

Baleset

- Egy súlyos baleset után magához térő gépkocsivezető első kérdése:
- Hol vagyok?
- Az ápolónő így válaszol:
- A tizenhetesben.
 - Kórházban vagy cellában?

Sérülés

- Egy férfi sántikál az utcán. Szembejön vele egy barátja.
- Hát veled meg mi történt?
 - Csak egy kis futbalsérülés.
 - Nem is tudtam, hogy focizol.
 - Á, dehogy! Tegnap meccset néztem, és belerúgtam a tévébe.

Golf

- A golfpályán a játék végén kifakad egy játékos:
- Úristen, ez volt életem legszörnyűbb játszámja!
- A partnere felvonja a szemöldökét:
- Ezek szerint már játszott korábban is?

Röntgen

- Az orvos a beteghez:
- A gerincéről készült röntgenfelvételen súlyos elváltozásokat találtunk, de Photo-shoppal kijavítottuk!

Fő a kedvesség

- Az öreg székelynek 100 litert tejelő Riska tehene van, csodájára is jár ország-világ. Kimegy a bácsihoz a riporter is érdeklődni:
- Bácsika! Hogy lehetséges, hogy a tehened ennyi sok tejet ad?
 - Áááá, semmiség az egész, minden a kedvességen múlik.
 - ???
 - Minden reggel kimegyek az istállóba, és megkérdem a Riskát, hogy „Mi lesz ma vacsorára? Tej vagy marhasült?”

Székely és a kutya

- Megy egy székely az utcán, kutyát lóbálva a fején. Ezt meglátja egy székely apó, és rákérdez:
- Hé te, miért lóbálsz azt a kutyát a fejed fölött?
 - Örömet szerzek neki!
 - Mikor lesz ennek a kutyának így öröme?
 - Majd, ha leteszem a földre...

Tengeribeteg

- A hajópincér megkérdezi a szemmel láthatólag tengeribeteg utast:
- A kabinjában szolgáljam fel az ebédet uram, vagy borítsam át mindjárt a hajókoriáton?

Tálalás

- Az étteremben a pincértanuló egy egész malacsültet szolgál fel a vendégnek. A főpincér figyel, és nincs vele megelégedve:
- Legközelebb, ha ilyen ételt tálal, legyen szíves a fülébe egy kis petrezselymet tenni, a szájába pedig citromkarikát. Megértette?
 - Hogyne, uram! De nem leszek úgy röhejes?

Hajnövesztő

- És mondja doktor úr, ha már olyan drága ez a hajnövesztő kúra, legalább használj?
- Hogyne használna – mondja a doktor. A kúra végére olyan hosszú haja lesz, hogy amikor megkapja a számlámat, már nyugodtan tépheti.

- Papa, ideje indulni haza, ha nyitva akarod találni a halasboltot.

- Bodri a neve, de csak akkor jön oda, ha azt kiáltod „kaja”.

Ki vagy be?

Egy férfi költözködik, de a kanapéja se-hogy sem fér ki az ajtón. Erőlködik, de a végén a kanapé beszorul az ajtóba. Ekkor áthívja a szomszédot, aki az ajtó másik oldalán erőlködik. Így megy vagy 10 percet, majd a tulaj lihegve megszólal:

– Ej szomszéd, azt hiszem, ezt sose fogjuk kivinni!

Mire a szomszéd:
– Micsoda? Kivinni?

Betört ablak

Egy kisfiú becsönget egy házba. Kijön a házigazda, a fiú megszólítja:

– Bácsi kérem, valami van a garázsában, ami az enyém. Visszakérhetem?

– Tényleg? – szól a férfi. – Akkor lássuk, mi az!

Kinyitja a garázsajtót. A földön egy baseball-labda és üvegcserepek, az ablakon pedig lyuk és repedések vannak.

– Szerinted hogy került ide ez a labda? – kérdezi a férfi.

– Húha, úgy látszik pont beletaláltam abba a kis lyukba ott!

Szórakozott tanár

– Tanár úr, fordítva vette fel a kalapját!
– Nem baj, fiam, úgyis mindjárt visszamegyek.

Mamut

– Hogy érzi magát a mamut?
– Nem jól, mert már kihalt.

Földrajz

Tanár:

– No, gyerekek, a szélességi és hosszúsági fokok összességét hogyan nevezzük?

Pistike:

– Földrajzi pókhálózat.

Történelem

A történelemtanár Tibikéhez:

– Meggyógyultál, fiam?

– Igen.

– Mióta is hiányoztál?

– A Római Birodalom bukása óta.

Moziban

A házaspár visszatér a büféből a mozite-rembe. A férfi megkérdezi a szélen ülő fiatalembertől:

– Elnézést, az ön lábára léptem rá, mikor kimentünk?

– Igen.

– Gyere drágám, akkor ebben a sorban ülünk.

Nyarialás

Kovácsék külföldre indulnak nyaralni. Már éppen a repülőtéren, a jegyellenőrzés-hez közelednek, amikor Kovácsné felsóhajt:

– Bárcsak itt lenne velünk a zongoránk is!

– Elment az eszed?! – kérdi szörnyülködve a férje. – Minek kellene nekünk ide a zongora?

– Mert rajta maradt a repülőjegyük.

Nyuszika és a farkas

Megy a farkas az utcán, s meglátja a nyuszikát a sarkon egy nagy baseballütővel.

Megkérdezi:

– Mit állsz itt, nyuszika?

– Bosszút!

Patkányok

A mamapatkány kispatkányával sétál a csatornában, és elrepül a fejük felett egy de-nevér. Megszólal a kispatkány:

– Nézd mama, tündér!

Utolsó pillanat

A vizsgálat után így szólt az orvos a beteghez:

– Tudja, hogy az utolsó pillanatban jött el hozzám?

– Jaj, olyan súlyos a baj, doktor úr?

– Ellenkezőleg! Még egy nap, és magától meggyógyult volna.

Memória

– Gratulálok, Szabó úr, az utóbbi három hétben nagyon sokat javult a memóriája.

– Elnézést, de nem Szabó vagyok, hanem Kovács.

– Na látja!

Autóvizsga

János bácsi autóvezetésből vizsgázik. Mellette ül az instruktor. Instruktor:

– János bácsi! Milyen tábla volt ez?!

– Úgy néztem, fiam, búzatábla...

– Milyen terveid vannak szombat estére?

– A szobám rettenetes állapotban van. Anya éppen kitakarította.

Érkeznek a nevezések az október 27-i sakkversenyünkre

A 2012/13-as tanévben a bácskertesztúri Petro Kuzmjak iskola lesz a házigazdája – október 27-én – a Jó Pajtás hagyományos sakkversenyének. Hasonlóan az eddigiekhez egynapos egyéni verseny lesz az általános iskolás fiúk és lányok számára, és az eredményeik alapján kialakítjuk a csapatok sorrendjét is. Minden iskola benevezhet akár egy tanulót is – de legtöbb öt fiút és három lányt –, s a legjobbak serleget, érmet, oklevelet, egyéb ajándékot kapnak. A szabályzatot az iskolák megkapták, máris szép számban jelentették, hogy részt vesznek, és néhányan a név szerinti végleges nevezéseket is megküldték email-en (szerk@jopajtas.info). Kérjük, hogy a többiek is mielőbb, legkésőbb október 25-éig juttassák el a szerkesztőségbe elektromos vagy hagyományos postán. Egyéb részletekről a 064/277-43-64-es telefonon értesülhetnek az érdekeltek.

P. J.

A Jó Pajtás a kínai nagy falon

Érdekes képet kaptunk a minap elektronikus levélben, nem mástól, mint lapunk régi barátjától, Tóth Istvántól, a Romániai Fotóművészek Szövetségének elnökétől. Ezúttal azonban nem Nagyváradról, hanem egyenesen Pekingből jött a posta, mellékletében pedig ez a fénykép, bizonyítandó, hogy a tőlünk még 2008-ban kapott trikót nem a szekrény mélyén tartja. Képünkön Tóth István nem kevésbé nevezetes helyen reklámozza a Jó Pajtást, mint a kínai nagy falon (noha szerintünk ott éppen ilyenkor elég kevés potenciális Jó Pajtás-olvasó mászkál). Mindenesetre köszönjük, Pista bá'!

CIP – Katalogizacija u publikaciji
Biblioteka
Matice srpske,
Novi Sad

82+79(02.053.2)
ISSN 0350-9141
COBIS.SR-ID
16225794

Vajdaság
Autonóm Tartomány
kormányja

A Jó Pajtás megjelenését támogatja

BETHLEN GÁBOR
Alap

Szekeres László
Alapítvány

65 éves a Jó Pajtás
Vajdasági magyar gyermeklap

■ Megjelenik a tanévben minden csütörtökön ■ Első szám: 1947. január 1. ■ Alapító (laptulajdonos): Magyar Nemzeti Tanács ■ Kiadja a Magyar Szó Lapkiadó és Nyomdaipari Kft., 21000 Novi Sad, Vojvode Mišića 1., Szerbia ■ A Kft. igazgatója: **Ökrész Rozália** ■ A Magyar Szó napilap főszerkesztője: **Varjú Márta** ■ A Jó Pajtás hetilap és a Mézeskalács havilap felelős szerkesztője: **Lennert Géza** ■ Tördelés és grafikai szerkesztés: **Buzás Mihály** ■ Szerkesztőségi titkár és segédszerkesztő: **Fehér Mária** ■ Lektor: **Buzogány Kardos Julianna** ■ Állandó külmunkatársak: Bence Erika, Bori Mária, Farkas Ilona, Fazekas Attila, Gyarmati Krisztina, Koncz Erzsébet, Lukács Melinda, Sztójánovity Livia, Tomán Mária ■ Telefon: +381/21/475-400-8 (csak telefon) ■ Kéziratokat és képeket nem örzünk meg és nem küldünk vissza ■ Terjeszti a Magyar Szó Lapkiadó Kft. terjesztőosztálya, telefon/fax: 021/557-304, e-mail: (csak lakterjesztési ügyekben) plasman@magyarszo.com ■ Dinárfolyószámla: 160-920019-57 Banka Intesa Novi Sad (feltüntetni: Jó Pajtás előfizetésrel) ■ Előfizetés egy évre (kb. 38–42 szám) 2000 dinár (csak belföldi kézbesítéssel) ■ Előfizetés egy évre (külföldre): a postaköltség változásának függvényében (érdeklődni e-mail-ben) ■ Készül a Magyar Szó Kft. FORUM Nyomdájában, Újvidéken ■ A nyomtatásért felel: **Berta Zoltán** igazgató ■ Jó Pajtás az interneten: URL: <http://www.jopajtas.info> ■ e-mail: szerk@jopajtas.info